

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 4. 10. II. ПОВ.
Телефон Редації І Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Контто: П. К. О. Львів 504.000.
"Вєтку Чєських Лєгїон."
Прага "Дїло".
Рукописи не зєвєртаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Мїсячно 5.00 зєл.
Чєвєртєрєчно 15.00 "
Пїврїчно 30.00 "
Рїчно 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Страйк шлесських вуглекопів.

У кількох копальнях на польському Шлеську вибух окупаційний страйк гірників. Крім домагань економічного характеру робітники видвигнули в останній хвилині також деякі політичні домагання.

В міродатних колах запевнюють, що в краю є достаточні запаси вугілля і на випадок вибуху страйку гірників нема небезпеки, щоби забракло вугілля. Уряд видав необхідні розпорядки, щоби забезпечити населенню постачання вугілля. За-

міниці та установи публичного ужитку мають запаси вугілля на кілька місяців, подібно і гуртівники.

Влада видала розпорядок про контроль над цінами вугілля, щоби таким чином не допустити до підбивання цін та спекуляції. Вантажєння вугілля на кораблі у Гдині перервали, поїзди з вугіллям на шляху Шлеськ—Гдиня зєвєрнули до відповідних точок.

Перед новими перегонами морських зброєнь.

ЯПОНІЯ НЕ ОБМЕЖУЄ КАЛБРУ КОРАБЕЛЬНОЇ АРТИЛЕРІЇ.

Неофіційно повідомляють, що Японія не хоче обмежити калібру артилерії панцирників до 14-ох цалів, тому не приступить до льондонського договору.

Для британської адміраліції це несподіванка, бо ще минулого тижня надіялися, що Японія приступить до морського договору ще цього місяця. Італія, Франція та менші держави готові не переступати границі 13-ох цалів. Та границя обов'язує ще Велику Британію, коли йде про будову найближчих 5-ох панцирників, але на думку льондонського уряду кораблі з 35-тисячним то-

нажем не можуть успішно оперувати з 16-цалевими гарматами. Японці думають так само, мабуть почнуть будувати кораблі з тонажем більшим як 35.000 тон; це зовсім поважило би льондонський договір, спричинюючи нові перегони зброєнь. Якщо Японія будуватиме більші кораблі як з 35.000 тон, Злучені Держави також не погодяться на обмеження. Льондонський договір упаде, бо одна його клявуза звільнює сигнатарів від зобов'язань на випадок, як держави, що не підписали договору, будують кораблі більші, як це передбачує договір.

Генеральний страйк вибух нині рано в Парижі.

Після вчорашньої ради міністрів відбулися двогодинні наради представників уряду, генеральної конфедерації праці та делегації лівниці. Голова ген. конфедерації праці Жуо заявив, що в четвер (нині) рано вибухне в Парижі генеральний страйк „в обороні інтересів уряду людського фронту“.

Винувники париських кровавих подій

ПРОТЕСТУЮТЬ...

СЛІДСТВО.

Вчора вчором відбулося в Кліші протестаційне віче „людського фронту“ у принавності 3.000 людей. Бєсїдники, м. ін. посадики Кліші, та Торєз, домагалися, щоби розв'язати „фашистські ліги“. Віче ухвалило зорганізувати комуністично-соціалістичний комітет „оборони народу“.

Крім того комуністична партія скликала на нині до „зимового цирку“ віче, на якому комуністи будуть домагатись роззброєння і розв'язання „фашистських ліг“ та чистки в поліції.

Де ля Рок заявив представникам преси, що його партія не винна за події вчорашньої ночі, бо спричинила їх комуністична провокація.

Нині в 2. годині досвіта управа генеральної конфедерації праці заповіла в комунікаті, що нині допудня триватиме у Парижі генеральний страйк. Він не обійме заведення публичного ужитку, друкарень та бюр кольпортажі часописів.

7-ох демонстрантів, арештованих минулої ночі, зложило зізнання перед слідчим суддею; вони відповідатимуть за те, що нелегально мали зброю.

Міністр Дормуа розпочав слідство, щоби знайти винувників вчорашніх подій та щоби в'яснити обставини, в яких поліція ужила зброї. Безсумніву стріляла не лише поліція, але й маніфестанти; це стверджує навіть соціалістичний офіціоз „Попюлер“.

Про вагу заворушень свідчить вигляд їхнього терену: поєвиривана залїзна огорожа, поєвириванє бруковє каміння, слїди куль на околичних домах, м. ін. на будинковї, де мешкає посадики

Замах на визначного французького дипломата.

Якась жінка стрїлила вчора до б. французького амбасадора в Римі де Шамбрєна на залїзничному двїрї. Ранєного дипломата перевезли до шпиталя, де він перейшов операцію; стан ранєного не є грізний. У слїдствї жінка, яка стрїлила до амбасадора, подала, що називаєтьєся де Фонтан. Мотивом замаху була недискретїя де Шамбрєна, що наразила п. де Фонтан на втрату симпатїї одного визначного італїйського політика. Вона жалє, що замах не авдєвся.

Авас описує замах ось як:

Де Шамбрєн хотїв відїхати експресом до Брюссєлї. Кілька мїнот перед відїздом поїзду приєв б. амбасадор з жїнкою і товаришем на залїзничний двїрєць. Коли вїїшов до вагону зблизилася до нього гарїю убрана молода жїнка, яка витягнула револьвер і вистрїлила. Де Шамбрєн ще не втратив був прїтомности і закричав: „Арештувати цю жїнку!“ Кондуктор, що був у вагонї зараз її зловив і вїїзав в окуи полїції.

НОВА КНИЖКА

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничаго. З передмовою М. Рудницького. Цїна 2.50 зєл., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістєрів — великим пензюльєгом та майстром слова, автором „Голоду“, „Нана“ та „Вїкторїї“, лауреатом Нобєла“.

Польсько-румунський союз та українці.

З нагоди побуту мін. Анджєлеску у Польщі.

Львів, 18. березня 1937.

Румунський міністр освїти Анджєлеску, одна з чоловічих постатей у нинїшньому кабінетї п. Татарєску, приїхав на кілька днів з офіційними відвідинами до Польщі. Його приймають дуже сердєчно і таким робом підкрєслюють манїфєстатїйне значїння цієї подорожї; дальше затїснення польсько-румунського союзу.

Вїдновє цієї приязни, що в одному перїодї сильнїю вже прохолола, розпочалась від двох переломових фактів: відвідин марш. Сміглого Ридза у Парижі й дїмїсії мін. Тїтулєску. Польща наблизилась до Франції, Румунія віддалилась від Росії — і по дорозї стрїнулись знову давнї союзницї. І забулись ті часи, коли Варшава робила на власну руку пакт неагрєсії з Совїтами, фїнансувала совїтське число „Вїдомосці Літератїчних“ та приїмала бенкетами Радєка, а Букарєшт усе ще не дїйшов з Москвою до ладу через Бєсарабїю; і коли потїм Букарєшт уже натискав на „схїдний пакт“, впустив до себе широкою рїкою совїтську прєсу та став незначє випадовою брамою для совїтської пропаганди на ввєсь Балкан, а Варшава найрїшучїше протївилась вському дальшому наблизєнню до Совїтїв і уладжуваню першї бїловєжськї лєви з участю мін. Герїнга. Забулись ці рєчї, бо з одного боку зрїс міжнародний авторитєт Польщі, яка визволилась зпїд куратєлї „старшої сєстрицї“ Франції, з другого боку п. Тїтулєску перетягнув струну, протєгуючи клявузу чєсько-совїтського пакту про свобїдний перемарш совїтських вїйськ через румунську територїю. І вїтворилась така ситуація, що вправдї Румунія надалї є членом Малої Антантї, якої нїби-провїдницький член — Чєхословаччина — надалї залишаєтьєся у дуже поганих взаєминах з Польщею, і вправдї польсько-мадярськї чємности роблять найрїше вражїння серед румунської публїки, протє вїрїнюєтьєся лїнія і польської і румунської політики у найбєлєчїшїй точцї: супроти спїльного совїтського сусїда. І тут і там розвїялась омана щодо „пацифїстичного“ характеру совїтської політики, і тут і там зросла нєхїть супроти Ліги Націй, як регулягора міжнародних вїдносин, і тут і там перєстал дївїтїся на Бєрлїн, як на заперєчення союзницьких зв'язків з Парижем. І тут і там зросло розумїння спїльної небєзпєкї,що виплыває прєсто з геополїтичної ситуації обох держав.

Та сама геополїтична ситуація кажє нам, українцям, прихїльно ставїтїсь до кожної міжнародної подїї, яка шкодить совїтським плянам. Нєма для Совїтїв сьогоднї бїльшої прикрости, як скрїплєння польсько-румунської приязни. І сам цей факт означає нам, українцям

наш підхід до нинішнього польсько-румунського союзу. Орієнтуючись на протисовітський фронт, адаємо собі справу, що Румунія, приналежна тепер до фронту „нейтральних“, виразив диференцію таборів, коли зберігати нейтральність стане неможливо, силою свого географічного положення, може відіграти у будучих подіях на Сході Європи величезну роль.

Але щоб цю свою роль (бажану, чи небажану, але мабуть неминучу) відіграти, вона мусить зіставити собі ситуацію на Сході Європи трохи інакше, ніж тепер уявляє собі її прилюдна опінія та й сам державний провід. Бо не можна правильно оцінювати обличчя Сходу Європи, коли нехтується український чинник. Не можна теж уявити собі активної і позитивної ролі Румунії у східно-європейській політиці, коли не буде в неї позитивного і конструктивного підходу до українства, як міжнародного чинника величезних потенціальних можливостей і коли те засадничі позиції супроти української національної меншини. Тимчасом саме румунська національна політика супроти наших земляків у Буковині і Бессарабії є тим „камінем претрищення“, об який розбивається ціла логічна структура тої всеукраїнської політичної думки, про яку вище була мова. Скасування греко-католицького вікаріату у Чернівцях перед двома тижнями, попереджене відомою нашим читачам українською дискусією у румунському парламенті, — було останнім голосним актом тієї помилкової політики, — наскрізь помилкової з погляду самих румунських державних інтересів. Як представляють собі румунські державні діячі й політики будучину своєї батьківщини — поміж сильною імперіалістичною комуністичною „єдиною неподільною“ Росією та ревізіоністичною Болгарією і Угорщиною, при одночасному мобілізованні проти себе своїх національних меншин, у першу чергу українців, — це для нас тайна. Така політика може робити честь вірі румунів у власні сили, їхньому оптимізму й самопевності, але — адається нам — свариться з засадами далекосяглого політичного розуму.

На Буковині живе українців ок. 300.000, у Бессарабії вдвоє стільки. Національно-український елемент у Бессарабії мало свідомий, але на Буковині українці творять уже компактний свідомий масив, що має за собою десятки літ упорної національно-політичної боротьби й ве-

ликих культурних надбань, — втрачених майже в цілості під владою Румунії. Куди вже той край не належав! Держава даків, київська, галицько-волинська, татари, мадари, молдавани, Польща, Туреччина, знову Молдавія, московська окупація, — від 1774 року Австрія, — ось довга черга володарів української частини Буковини. У 1787 році вона була прилучена до Галичини, у 1849 р. стала автономним австрійським краєм. Українське національне відродження, що розпочалося — як і в Галичині — від „весни народів“, було таке сильне, що вже в 1848 р. буковинці, на 8 мандатів, вислали до союму 5 українців. У 1869 р. повстає у Чернівцях „Руская Бесіда“, рік пізніше „Руська Рада“, обидві установи у 80-рр. переходять до рук українських народовців. З 80. рр. буковинського життя зв'язані вже такі імена, як Федькович і Воробкевичі. На переломі XIX і XX ст. буковинське відродження зв'язане вже з іменем Степана Смаль-Стоцького, професора черновецького університету, члена Краєвого Виділу і віце-маршала союму. На порозі XX ст. маємо вже на Буковині три українські політичні партії, у 1911 році їх заступає у черновецькому союмі 16 послів. 6. XI. 1918 року Український Краєвий Комітет переймає владу з Омеляном Поповичем, як президентом краю, а в 5 днів пізніше вшаровують до Черновців румунські війська, повівши від першого дня гострі проти-українські репресії, дарма, що українці висували відразу концепцію поділу Буковини та спільної адміністрації у Чернівцях і ніколи проти румунів не виявляли агресивних замірів. Скасовано не тільки всі українські школи, від народних шкіл до університетських кафедр включно, але й українську мову, як предмет навчання. Врешті появилася теорія, що взагалі українського народу в Румунії нема, бо є лише „зрутенізовані румуні“, яких тепер треба „відрутенізувати“.

Повторяємо: не бачимо політичного глузду з такої політики. З нагоди побуту мін. Анджелеску у Польщі пишемо ці рядки, звертаючи увагу, що в обличчі великих міжнародних тоді, які грозять найбільшими комплікаціями на Сході Європи, варта би румунським державним діячам шукати злагоди, а не ворожнечі з українською меншиною. Плятформа для такої злагоди може знайтися, — навіщо її загириувати політикою, яка є кепським засобом скріплювати силу держави.

ньо-політичній базі іменовано міністром відомого зі своїх симпатій до націонал-соціалістів, бувшого директора державного воєнного архіву Гляйзе фон Горстенава. У листопаді минулого року іменовано його міністром внутрішніх справ з особливим завданням „опікуватись національною опозицією“ і приготувати ґрунт до правдивої нормалізації. Другим етапом було іменування теж з початком листопада міністром безпеки Нойштеттер-Штрімера. Він, що правда, увійшов був у політичне життя від гаймвері, але з її національного крила, що його колись репрезентував аж до пучу й еміграції до Німеччини провідник стирійської гаймвері, Пфрімер.

Нойштеттер-Штрімер мав уже готовий план, щоби притягнути до співпраці „національну опозицію“. Переговори Шушніґа з провідником нелегальних націонал-соціалістів, сотником Леопольдом, виявили, що в багатьох точках можна погодитись; всеж таки ще не дійшло до утворення нового легального національного табору, як окремої організації, головню тому, що деякі члени уряду не можуть згодитись на таку розв'язку того питання, підкреслюючи, що єдиною політичною організацією в Австрії є і може бути лише „Фатерлендіше Фронт“. За ними стоїть уся жидівська преса і тому цей план тимчасово відложений.

Але акція в тому напрямі, щоби пригорнути до себе національні елементи в якійнебудь формі, йде далі. З концентраційного табору у Веллерсдорфі (Долішня Австрія) випустили вже всіх націонал-соціалістів, залишаючи там тільки соціалістів і комуністів. Поволі вводять теж амністію для всіх засуджених за націонал-соціалістичний пуч з 25. липня 1934. р. Йдуть теж балачки про поворот політичних емігрантів, що втікли були до Німеччини. (Нараховують їх на яких 30.000). Говорять також, що незабаром скасують усі закони проти націонал-соціалістів, сконфісковані маєтки віддадуть власникам. Усі ці засоби служать виключно до остаточного прочищення політичної атмосфери.

Фактична співпраця почалась уже і без фактичного договору: в австрійському уряді сидять два міністри (внутрішніх справ і безпеки!), що є в дійсності націонал-соціалістами; оснований вже так званий „відділ сімох“, до якого належать 3 „нації“; той відділ має політично репрезентувати націонал-соціалістичний елемент перед урядовими чинниками.

Та це ще не все. Націонал-соціалісти дістали навіть право сходін. Це робота міністра безпеки Нойштеттер-Штрімера, який дозволив на малі місцеві сходини, у яких не може брати участі більше як 12 осіб. Отже основа до нової організації вже збудована і можна сподіватися, що незабаром і офіційно повстане, правда, під іншою назвою — „національно-соціальне народне об'єднання“, себто національно-соціалістична легальна організація. Уже тепер заснували у „Фатерлендіше Фронт“ націонал-соціалістичний реферат, який розглядає майбутнє становище нової організації до офіційного проурядового табору.

Сили, які ще протидіають австро-німецькому зближенню, невеликі. Католицька церква, жидівський капітал, підпільна агітація комуністів і закордонні впливи сусідніх держав — це сили, з якими Шушніґ мусить рахуватись. Але політичний розум і необхідність спільної боротьби проти спільного внутрішнього ворога — комунізму мусять скорше чи пізніше привести до остаточного порозуміння між німцями обох держав

Ю. Андрийків.

Успіхи німецької політики в Австрії.

Берлін, березень 1937.

Акція німецького амбасадора у Відні фон Папена, яку він веде вже більше двох років у напрямі консолідації взаємин між німцями й австрійцями, починає виявляти перші поважні успіхи. Цей поступ у політичних відносинах двох країн помітний менше у ділянці зовнішньої політики, — Австрія була і є тісно зв'язана з Італією, тому вона мусить солідаризуватися з політикою „оси Берлін—Рим“. Успіх фон Папена слідний перш за все на внутрішньо-політичному австрійському терені.

Основною проблемою для німецької дипломатії щодо Австрії було все питання, як зліквідувати неприємні наслідки націонал-соціалістичного пучу у 1934. р., рівночасно не зрікаючись засад національного об'єднання. Повільно, але основно приготівані і солідно виконані політичні заходи фон Папена нашіли у Відні добре підложжя. Австрійський уряд мусів усе турбуватися за те, щоб поширити свою базу серед населення, щоб мати більше моральної і політичної сили; він мусів боротися проти широко розвиненого і багатого у великі капітали соціалістично-комуністичного руху, який має свою базу недалеко Відня, в Чехословаччині. Розмови про майбутнє німецько-австрійських взаємин уможливила заява фон Папена, мовляв, німецький уряд хоче прийти до порозуміння: він визнає австрійську незалежність і не солідаризується з політичними тенденціями, які хотіли би змінити цей стан. Вихисновуючи ту обставину, що віденському урядові необхідна підтримка національно-настроєних елементів проти ворогів теперішнього ладу, німці добились великих успіхів.

Правда, це тривало аж повні два роки, бо ще, як протидіаляли цій „нормалізації“, були дуже сильні у Франції і малі підтримку деяких держав Малої Антанти. Усі, коли австрійсько-німецькі переговори мали якісь позитивні висліди (нпр. поїздка австрійського секретаря закордонних справ д-ра Шмідта до Берліна), появлялись у міжнародній пресі вістки про силу легітимістів, мовляв: монархістичного пу-

ту на випадок поширення німецьких впливів в Австрії може стати причиною міжнародних заворушень, тощо. Крім того треба було рахуватись усе з настроями деяких класів населення, що їх кілька років католицька і жидівська преса переконувала, що націонал-соціалізм — це загибель цивілізації, що він гірший від більшовізму і т. д. Годі було з одного дня на другий змінити своє становище, треба було — може теж і з огляду на впливовий жидівський капітал — поступати повільно, крок за кроком.

Зовнішні етапи „нормалізації“ відомі. Договір з 11. липня, поїздка д-ра Шмідта до Берліна і ревізита фон Нойрата у Відні. Але, які справжні причини уможливили і договір і ці подорожі?

Австрійське політичне доктринерство потерпіло свою першу поразку 11. липня, коли після проголошення договору на виключно зовніш-

З української преси.

Зорганізоване польське купецтво і земельна та промислова колонізація наших земель.

Під цим наголовком помістив часопис „Торговля і Промисл“ у ч. 6. з 15. ч. м. статтю, в якій розглядає вороже наставлення польських купців до українського народу, яскраво проявлюване особливо в останніх часах. Навідаючи до факту, що „Конгрегація Купецька“ у Львові підписала відому шовіністичну відозву в справі парцеляції і вказуючи нечисленним купцям-українцям, які ще є членами тої Конгрегації, на обов'язок витягнути консеквенції з поступку Конгрегації, газета пише:

Слід зазначити, що купецькі товариства наших сусідів-поляків проявляють уже від довшого часу діяльність, яка суперечить нашим національним і господарським інтересам. А саме — вони проголосили т. зв. „торговельно-промислову колонізацію“ наших етнографічних земель, вставили це в свою програму і ре-

алізують її послідовно. Недавно на дводенному з'їзді делегатів Начальної Ради Об'єднань польського купецтва голова цієї Ради п. Бруд поміж найбільш актуальних завдань зорганізованого польського купецтва вставив „колонізування деяких осередків, головню „східних кресів“, відповідним купецьким елементом“...

Чи здаємо собі справу з того, до чого йде? Зорганізоване польське купецтво не тільки не хоче залишити українцеві варстату праці в горговлі, в ремеслі, чи промислі, але не хоче теж, щоб українців найшов цей варстат праці на землі, на якій він від довгих століть працює!!

Характеристичне, що свою господарсько-колонізаційну акцію на сході декорують польські купці з заходу „цивілізаційною акцією“. Мовляв, у нас „дикі поля“... Тимчасом статистика Гол. Стат. Уряду виказує, що в містах на на-

ший етнографічній території є саме найбільше перенаселення. Приймаючи „задоволюючих“ за 100, виказує вона для товарної торгівлі ось-такі проценти:

воен. варшавське	9%
„ келецьке	9%
„ поморське	9%
„ білостоцьке	10%
„ люблінське	12%
„ львівське	13%
„ станіславівське	14%
„ волинське	16%

Валенсійський уряд хоче продати Мароко.

Еспанський червоний уряд та прихильні йому преса не раз пускали чутки, що уряд з Бургосу хоче заплатити за підмогу Італії Балерами, Німеччині — еспанським Мароком. Це спричинило було недавно навіть досить поважну кризу, яку зліквідували шойно заяви Берліну і Бургосу.

Тому справді сенсационною є вістка, що саме еспанський червоний уряд запропонував бул Франції й Англії концесії в Мароку за поміч у здушенні національного повстання. Райтер довідується, що червоний міністр закорд. справ дель Вайо дійсно робив такі пропозиції, та англійський і французький уряди з місця їх від-

Двохтиженик „Господарка Народова“ (з 1. березня ц. р.), звідкіль черпаємо ці інформації, пише дослівно: „Чим більше на схід чи південний схід, чим менший розвій промислу — тим вищий відсоток населення присвячується торгівлі“.

Відтак обяснює „Торговля і Промисл“ своїм читачам справу земельної парцеляції, цитує також тверезіші голоси польської преси і гадаючи про заходи Укр. Парл. Репрезентації, щоб т. зв. „земельна реформа“ не вилася з криивою українського народу.

кинули, бож це викликало би негайну реакцію з боку Італії й Німеччини.

НА ЕСПАНСЬКИХ ВОДАХ.

Національні кораблі притримали вже третій естонський корабель, а саме „Бегонія“, що аїз вугілля з Паблю до Ніцци. Коли „Бегонія“ не хотіла спинитися, національний корабель стріляв до кільканадцять разів, але не трапив. Шойно тоді капітан „Бегонії“ дозволив забрати корабель до Севті; його зревдували, тоді шойно поплив він даліше.

Все те було на очах британської ескадри, яка не реагувала.

Справа неподільності дрібних господарств.

МАСОВА ФАБРИКАЦІЯ ЗАКОНІВ.

В середу 17. ц. м. сенат прийняв низку нових законів. На початку нарад сенат покликав комітет законодавчої техніки з 4-ох сенаторів і 3-ох заступників, до якого ввійшов теж сен. В. Децикевич. Опісля сен. Семіонтовський зreferував законопроект про неподільність дрібних самотійних господарств з парцеляції. До цього законопроекту, що його прийняв сойм, різна комісія сенату авела низку поправок допускаючи м. ін. аренду господарств малолітніх. Далі ввела інші зміни і привернула ст. 11. проекту, що уповажує раду міністрів припинити цей закон на терені деяких воєвідств і повітів щодо деяких категорій господарств.

У дискусії промовляло кільканадцять сенаторів, між ними сен. О. Луцький і сен. В. Децикевич. І так сен. Рудтовський домагався, щоб сенат скреслив ст. 5. у справі тих господарств, що стали самотійними при нагоді сусідської парцеляції. Промовець мотивував свій внесок тим, що наперед слід устійнити взагалі основні засади, а саме чи неподільність усіх господарств буде примусова чи добровільна. Перед виясненням ц. основних проблем не слід поладнувати справи неподільності господарств з іншими обмеженнями лише на вузькій відтинку господарств, побільшених при сусідській парцеляції.

Сен. О. Луцький заявився за неподільність

Подяка.

Оцим потчуваюся до обов'язку алажати подяку Товариству алажних забезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові за своє й без зайвих труднощів виплатення повної забезпеченої суми по моєму б. п. мужеві Іванові Голейко, емер. дир. Опр. Суду в Синоці.

Виплатення забезпеченої суми до кількох днів, неспайно після поладження всіх формальностей з нашої сторони, уповажує мене поручити це одинокє українське Товариство забезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові найширшим кругам української суспільности.

Львів, дня 13. лютого 1937 р.

330

Емілія Голенико.

дрібних самотійних господарств, з яких може родина своєю працею вдержатися на означеній рівні життя. Волів би, щоби закон про частинну неподільність господарств виростав органічно з цілості господарського життя, а не лише зі страху, щоб земельна реформа при постійній діленні господарств зовсім не завела. Підкреслив теж, що саме призначення деяких фондів на позички для родинних сплат не вистає, хоч би навіть фонди були більші ніж ті, що ними нині можна розпоряджатися. Можна побоюватися, що діти обернуть гроші за сплатені родинні наділи на прожиток, якщо не знайдуть нового варстату праці. А що неподільність може торкатися лише самотійних господарств, тому вона повинна торкатися теж господарств, які в цілості повстали з парцеляції. Тому зголосив декілька поправок до законопроекту м. ін. щоб до ст. 2. і ст. 6. перед словом „господарство“ додати слово „самотійне“. Сен. Фудаківський заявився за поправки сен. Рудтовського і сен. Луцького. Сен. В. Децикевич піддержав внесок сен. Луцького і зголосив декілька поправок, щоб точніше специзувати відповідні постанови законопроекту. Сен. Терліковський домагався, щоб скреслили ст. 8. з карними санкціями, бо це законопроект наскрізь цивільний. Сен. Еверт поставив формальний внесок, щоб відослати законопроект ще раз до комісії. Проти цього внеску сен. Еверта виступив сен. Клешинський, предсідник річної комісії. З черги довшу промову виголосив мін. Понятовський і сенат відкинув внесок сен. Рудтовського, приймаючи законопроект з усіми поправками річної комісії та стилістичною поправкою сен. Децикевича. Внесків сен. Луцького і сен. Децикевича взагалі не піддали під голосування тому, що проти них виступив референт.

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Українські політики 1907—1914. р. р.

Д-Р ДАНИЛО СТАХУРА.

До політичних діячів належать також ті ідейні громадяни, що не шукають або не знаходять розголосу своєї особи, але своєю тихою працею творять важне діло, що стає підоймою політики нації.

До таких політиків належав д-р Данило Стахура, що ще як адвокатський кандидат з кінцем мин. століття працював у Міщанському Брацтві і філії „Просвіти“ в Тернополі та опісля в Перемишлі і Любачеві, в тамошніх установах, так, що в 1900 р. покликало його українське громадянство на посольського кандидата до парламенту. Він, хоч незаможний, піднявся перевести передвиборчу агітацію в повітах: ярославському і чеському, та по першому виборі прийшов був до тіснішого вибору з кандидатом Кола Польського Власовським. Тоді поляки перемогли.

Опісля в 1906. р., перед виборами загального голосування, приїхала до нього делегація громадян з чеського повіту, до Самбора, де він був уже адвокатом, і домагалася, щоби він знова кандидував на посла до парламенту. За цим зазивом громадянства він пішов та без нічийої матеріальної допомоги обіхав усі громади Чесанівщини і Ярославщини і в 1907. р. вибрано його послом до парламенту у Відні.

Своєю громадянською організаційною діяльністю він добув собі симпатії народу і дійшов до посольського мандату. Найбільше хвалили його селяни за це, що він сам селянський син та добре розуміє селянську неволю. Та він того не забував і при всякій нагоді піднісав у парламенті потреби і недомагання селянства, збирав потрібні матеріали, ходив з депутатами покривджених по урядах і в неодному випадку лагодив неволю.

Не забував він також свого приречення, що дав своїм виборцям та опісля знова обіцяв всі громади своєї виборчої округи, щоби предложили звіт громадянам: які справи і як

поладжує парламент загального голосування, як також вислухувати ті всі жадання, що ставляють громадяни до свого посла. А треба знати, що це обов'язок тяжкий, та не всі послы ось так виконували свій обов'язок.

Зокрема, найбільше займався д-р Данило Стахура просвітньою роботою: заснуванням читальні і відбудуванням читальняних зборів, щоб на низах класти основи національного освідомлення українського народу. Отся його тиха праця стала проводом до того, що о. Зинозій Ільницький, русофіл із Самбора виготовив на нього „доклад“ до російської влади в Самборі, в 1915. р., і наслідком того москалі вивезли його в глибину Росії, де його держали три роки.

Як вернувся до краю, то в перших днях листопада 1918. р. станув до великого зриву в Самборі і виконав приказ зі Львова: перебрання влади в наші руки.

РОМАН ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Він був професором торговельної академії у Львові і надзвичайним професором львівської політехніки та визначувався фаховим знанням міжнародних торговельних і промислових справ.

Його широкі закордонні зв'язки були причиною, що англійський уряд установив його в 1904. р. англійським консулом у Львові, де заступав він інтереси великих нафтових англійських і французьких фірм.

Найбільше притягала його у нас економічна сторінка громадянського життя. Тому він зацікавився парцеляційним товариством „Земля“ у Львові і Краєвим Товариством Господарським „Сільський Господар“ у Львові, — де обняв президенту після д-ра Евгена Олесницького.

Опісля став він між основниками Українського Технічного Товариства у Львові й відчував потребу торговельного вишколу української молоді найбільше причинився до заснування Торговельної Школи при Товаристві „Просвіта“ у Львові та став в 1911. р. першим директором цієї школи.

Отся участь у громадянському житті наблизила його відтак до політичного життя. В 1911. р. кандидував він до австрійського парламенту

в сніпський окрузі, одначе тут його не вибрано, бо проти нього пішла вся фаліяга русофільської агітації, — та шойно в 1913. р. вийшов він послом до Галицького Союму з округи Рави Руської.

З приводу сезонної еміграції наших рілничих робітників до Німеччини сусідська польська преса накинула була всякими клеветами на професора Романа Залозецького за його згоду з'ясувати зв'язки з німецьким урядом. Така поведінка зрадила його від дальшої праці у Львові, тому постановив перенестися до Відня. Наслідком того в 1914. р. покликано його до міністерства Публичних робіт у Відні, до відділу технічно-досвідного уряду, — де він працював з гофратом Ексером і в другому році тієї служби заіменовано його радником.

Зв'язкам Романа Залозецького з англійським промисловим світом завдячуємо те, що в 1914. р. прибув до Львова англійський учений і публіцист: Сетон Вотсон (Скотус Віктор), щоб особисто пізнати наших українських політиків у Львові, та на місці зібрати перші матеріали про українську справу.

Залозецький займався також створенням Українського Комітету в Лондоні для інформації про наш нарід і його життя та піддержував там нашого журналіста Володимира Степанівського від 1911. р., а в 1914. р. причинився до видання публікації секретаря цього комітету Жоржа Рафаловича про Україну. Отсе були наші перші кроки, щоб Англію зацікавити українською проблемою...

Вкінці, по заключенні Берестейського мирного договору між Україною і центральними державами в 1918. р. виїхав радник Роман Залозецький до Києва, як член австрійсько-угорської господарської місії. Тут був він кілька тижнів і своїм знанням і досвідом помагав тодішньому українському урядові.

Він там сердечно був радий, що доля дозволила йому побачити власними очима відбудовану українську державу, нашу Україну.

Роман Залозецький належав у нас до громадян найбільшої культури і широкого знання та національної характерности.

(Далі буде.)

Після того сенат прийняв законопроект про перебрання оборотами фондом земельної реформи належностей і зобов'язань б. краєвої комісії для рентових осель. Без ніяких змін прийняв той же новелу до розпорядку президента про державні заведення хову коней. Далі сен. М. Малиновський зreferував новелу до розпорядку президента про конверзію та упрямління хліборобських довгів. Референт обговорив засаду новелі і підкреслив, що комісія прийняла перших 5 точок ст. 1. згаданого розпорядку, 6. точку скреслила, а в 8-й пропонує додати нове речення у справі оцінки нерухомостей та обчислення решти цін купна. Крім того комісія запропонувала дві резолюції у справі доходного податку по відношенню сільських господарств і конверсії короткочасних хліборобських довгів на довгочасні. Сенат прийняв усі поправки комісії з обома резолюціями. З черги сен. Бобровський зreferував проект закону про збірні договори праці. Референт обговорив проблеми наємної праці підкреслюючи, що положення наємних робітників і молоді, що не може знайти праці, дійсно розпачливі. Тому слід створити палати праці та привернути самоуправу в суспільних установах. Голодом заробітки робітників, спроби обнижжати платень і редуції, несплату заробітків є причиною страйків. Хвиля страйків зростає. Страйк є єдиною формою боротьби са та праці з визиском. Швидке здійснення необхідних суспільних проблем приверне спокій і давнє державу вище. Збірні договори досягнуть своєї цілі, якщо підписують їх сильні організації працівників і працевластів, бо дають гарантію, що дотримують договір. Сен. Врублевський оголосив кілька поправок і сенат прийняв їх зі законопроектом та резолюціями.

Опісля сен. Вежбіцький зreferував новелу до закону про надання м'яктову данину, що її прийняв сенат враз зі законом про додаткові кредити на 1934—37.

Далі сен. Клециньський зreferував новелу до розпорядку президента з 1933 р. про продаж тютюневих виробів. Новела привертає дану систему продажі і сітку гуртівців та відсуває від організованої продажі тютюну село, бо там не оплачувались концесії для поодиноких крамниць. Сен. О. Луцький поставив внесок, щоб кооперативи мали далі право вести тютюневі гуртківці. Однак референт спротивився цьому внескові і тому сен. Луцький оголосив резолюцію, щоб уряд у виконанні розпорядку вдержав права кооператив, які вони мали перед оголошенням розпорядку з 1933 р. Сенат прийняв новелу з поправками комісії та з другою поправкою сен. Луцького.

По обіді сенат прийняв ще низку законопроектів м. ін. законопроект про зміну меж окружних судів в Яслі і в Рахеві. Вкінці сен. Пульнарський зreferував законопроект про зміну меж міст: Тернополя, Бродів і Косова. В дискусії промовляв сен. А. Горбачевський, звертаючи увагу, що Тернопільські Гай були понад 300 років нерозривною частиною Тернополя і переживали добрі і лихі часи. Ніколи ніхто не доматався відділення Гай від Тернополя. Тому доматався скреслення § 1. цього законопроекту про зміну меж м. Тернополя. Однак сенат відкинув внесок сен. Горбачевського.

Чергове пленарне засідання сенату відбудеться в понеділок 22. ц. м.

Вступайте в члени „Відродження“!
Річна виладка — 50 сот.

Гострий виступ радикалів проти комуністів

Комуністи домагаються арештування полк. де ля Рока.

ПАРИЖ, 18. 3. ПАТ. Загальний страйк, проклямований на четвер у Парижі, обмежився до передполудневих годин і пройшов зовсім спокійно. Підземні залізничні, автобуси і таксі не вирушили рано на місто і тому вулиці були переповнені юрбою прохожих. Більшість крамниць була замкнена до полудня. Зате харчеві крамниці і молочарні та пекарні були відчинені. До страйку прилучилися великі магазини; робітники, що працюють над підготовкою світової вистави. Нормальна праця почнеться в 2-й год. пополудні. Комуністи домагаються арештування полк. де ля Рока, розв'язання „суспільної партії“ полк. де ля Рока, народньої партії Доріота та „чистки“ поліції з непевних елементів дотеперішнього уряду. Зате радикальна партія гостро виступила проти невідповідної агітації

комуністів, підкреслюючи необхідність вдержати теперішній уряд при владі.

БІЙКИ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 18. 3. ПАТ. Нині рано прийшло з різних ділянок міста до бійок. На північній авірці маніфестанти затримали кілька самоходів з харчами і кілька таксівок. При Сен Дені і Сен Мартен потворилися гурти маніфестантів, яких негайно розігнала поліція. Кількох маніфестантів арештувала поліція за спротив владі. Між год. 11.30 і 12-ю дійшло до бійок на площі біржі. Маніфестанти, що надійшли від площі республіки, затримались перед огорожею біржі. Між маніфестантами та урядовцями біржі дійшло до бійки, яку перервала поліція, арештуючи кількох маніфестантів.

На кроваві заворушення у Парижі біржа зареагувала поважною обнижкою державних паперів і приватних акцій. Курс франка теж упав.

В год. 11-й передполуднем прем. Блюм у присутності мін. Дормоа прийняв делегацію лівих партій і розмовляв з ними до год. 12.30 пополудні

Кожа енцикліка папи проти комунізму.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 18. 3. ПАТ. Св. Отець вислав усім єпископам світу енцикліку з гострим осудом комунізму, що заперечує всі духові вартості і підважує всі авторитети. Папа підкреслив свої симпатії до нещасних народів СССР і протиставив погубній доктрині комунізму відвічні правди католицької Церкви. Папа поручає державам і поодиноким католикам, у першу чергу духовенству, далі поглиблювати ці спасенні правди і боронити їх усіма силами перед підбурюючою та руйнуючою акцією комуністів.

Вкінці папа підкреслив, що з огляду на постійну страшну комуністичну небезпеку вважає за відповідне звернути на неї увагу цілого світа.

3 листів до Редакції.

Варшава, 16. березня 1937.

До Хвальної Редакції „Діла“ у Львові.

Прошу ввічливо помістити в одному з найближчих чисел Вашого цінного часопису отсю мою заяву:

Деякі польські часописи фальшиво подали зміст моєї промови, виголошеної в Соїмі 19. лютого ц. р. в часі дебати над бюджетом міністерства внутрішніх справ, немов-то я признав що підкарпатська шляхта є польського походження. Таке фальшиве звідомлення подала м. ін. також польська періодична газета „Побудка“, поширювана серед нашої шляхти. Тимчасом у своїй промові я ствердив, що підкарпатська шляхта виводиться з давніх українських родів, з часів Галицької Русі, та що тільки поляки твердять, буцім-то вона є польського походження. Наслідком згаданих фальшивих пресових звідомлень соймове стенографічне бюро вислало до польської преси офіційне спростування того невірної тексту моєї промови, однак цього спростування ніодна з польських дотичних газет не помістила. Тому прошу ввічливо помістити отсе мое вияснення

та остаю з високою пошаною

Д-р Стефан Витвицький, посол до Соїму.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

СЕРЦЕ.

Сиділи при пиві, тай думку думали.

Хтож інший, як не вони оба — два приятелі? Один бородастий, з високим чолом і веселими, хоч заспаними очима — це професор, окраса віденської медицини. Той другий, звичайний собі адвокат. Були такі приятелі, які вже давно перевелися. Нині можна таких подібати ще лиш у старих книжках, у мітології. Чи бачив хто коли, щоб один з них показався на світ божий без товариства другого? Вони розставалися лише тоді, коли йшли до своїх фахових занять.

Вже в тім, що оба вважали за відповідне в одній і тій самій порі появилися на тій долині сліз і гора, азначили вони недвозначно свою взаємну прихильність. Пусте, що не ті самі груди їх кормили... Зате дошкулувала їм одна і та сама, для обох однаково тверда шкільна лавка; вони ненавиділи однаково нудну для себе науку і однаково „несправедливих“ учителів, любили одну і ту саму дівчину — однаково нещасливо. Словом, хоч тіла їх зберігли кожне для себе свою індивідуальність, їх душі зілилися водне. І тепер ще, хоч зуб часу вигриз уже на голові професора малу лисину, а адвокат ратувався психічними чорнилами, їх приязнь не остигла, все була молода. Спільне було їх мешкання, але вони однаково ненавиділи ті бездушні стіни свого

житла. В одній гостинниці харчувалися, один дах одної „кнайпи“ хоронив голови їх від промінів місяця, при однім столі спивали пиво. Спільні були їх утіхи, а спільних журб — не мали.

Подивлялися їх люди і ставляли за приклад. Тільки старі панни говорили, що люди переборщують. Приязнь та не подобалася їм, бо тільки їй приписували вони вину, що ніодні з тих приятелів і не думав женитися. Вони може зарискували би таку карколомну штуку, але тоді лише, колиб до всіх своїх теперішніх спільних ниток могли додати ще одну найсильнішу: жінку. Але це, очевидно, між порядними людьми не водиться. Через те й вони пропали... Так думали старі панни. А вони? Сиділи при міхенським пиві тай таку думку думали, що парубочтво у веселім Відні — одним словом — гарне, і не варто женитися...

Минали дні і роки минали. Вони, як звичайно, сидять при куфлику міхенського.

— Знаєш, брате, смерть за плечима, а як не смерть, то старість на карку — зачав адвокат. — Підтопталися ми вже. Хтож буде розгрівати старі наші кістки? Вже і шлунок не служить... Кажуть, що жінка найліпший лік на катар шлунка. Ти медик, то знаєш це найліпше.

— Справді, жінка — сказав понуро професор. — На шлунок катар фармакологія ліку не має. Але я дякую за таку гірку пігулку — бррр!

Хоч ніби то цинічна, розмова та зробила на професора неабияке вражіння. Від довшого часу і його гриз той самий черв'як. Став менше говорити, а більше думав.

Сиділи при пиві і думку думали. Адвокат силувався вести розмову, але вона все вризалася. Професор збував його короткими, неозначеними звуками і мовчав

— Про що ти так думаєш, до біса?

— Я думаю... думаю просити тебе... Женюся. Завтра мое весілля...

Адвокат задеревів. Вже й пиво не смакувало йому. Просиділи ще годинку мовчки і пішли спати.

Молода жила у Фльорідсдорфі під Віднем. Молодий і його дружба надіхали саме в хвилині, коли весільна дружина готова була рушити до церкви.

Для адвоката — нова й немила несподіванка. Жінка його приятеля, то його давніша любка. У Відні познайомилися, любилися щиро, як Бог приказав — якийсь час. Вкінці, як і це часто буває, навчилися одне одному і розійшлися. Розсіяність адвоката на весілля пояснив собі професор на свій лад. Думав, що приятель ще не може звикнути до нової ситуації. Жінка професора, давня любка адвоката, вдавала, що не пізнає колишнього свого приятеля.

Вернулися до Відня — всі троє. Адвокат був приятелем дому професора. Щоб професор не гадав, що через жінку втратив приятеля, витолкувала йому, що адвокат повинен у них харчуватися. На тім і стало. Вона не думала також нарушувати їх звички з парубочьких часів. Не противилася, коли без неї або й з нею пішли собі по обіді на свою „чорну“, а по вечері на свій „крігель“ міхенського. І було, як бувало — з тою лиш маленькою різницею, що тепер лучила їх одна спільна ланка більше.

— Дивіться, — казали одні — навіть жінка не розлучила їх.

Другі знов трагічно кивали головами і говорили, що професор „дурень“.

(Далі буде.)

* Видляючи як найближчий том бібліотеки „Діла“ зовсім призабуту і ніколи в Галичині невидану веселу повість В. Будзиновського „Як чоловік зійшов на п'яну“, даємо одну незвану гумореску цього автора, яка не гайшла до цього тому, щоб пригадати його давню пошу. — Редакція.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Жінка як чинник піднесення городничої культури.

Хто був колись за границею, на Заході Європи, мусів звернути увагу на високий рівень городничої культури, зокрема на висококультурне наставлення найширших мас суспільності до живої природи. Від селянина й робітника до вчених включно, від малої дитини до стариків, усі там шанують природу, бережуть її перед знищенням, а зокрема працюючи над розвитком городництва, причиною до піднесення й розбудови економічного добробуту не тільки одиниць, але в першій мірі загалу. Їх змагання в цьому напрямі остільки лекші, що в цих західних народів є велика пошана чужої власності. Є краї, в яких нема зовсім злодіїв, але нема там також неграмотності. Кожний громадянин читає там книжки й часописи, кожний селянин інтересується поважними господарськими й економічними статтями, кожний уже змалку привикає до пошанування людської праці й чужого добра. Й можна сміло сказати, що ці прикмети ввійшли вже у кров цих народів від довгого ряду поколінь. А ми, що вже у багатьох ділянках засвоїли собі західну культуру, проте не можемо вийти з дива, бачучи за границею незагороджені сади, а всі дороги обсажені шляхотними овочевими деревами, яких ніхто не ломить, не нищить і не зриває їх овочів. І в нас донеде бувають овочеві дерева при дорогах і гостинцях, але коли їх овочі щойно трохи зарожевіються, уже не тільки діти, але й дорослі вилазять на дерево, ломлять галузі, обривають овочі, а часто й підпалюють деревину. Свято садження дерев, що його введено в школах у недавньому часі, не видало ще побажаних успіхів. Безліч дерев, посаджених руками школярів, паде вкоротці жертвою нерідко цих самих школярів, які, щоби добути пруттик, паличку, а то й батіг, відломлюють молоду деревину для хвилюватої забавки. Якже часто приходиться нам бачити покидані на землю китиці пільних квітів, потоптаних тільки тому, що зівяли від тепла й вітру. А вже прямо в звичай увійшла нас поведінка дітей і старших, що йдучи лісом, полем або луком, стинають паличком або палицею головки квітів і верхки рослин, або перевертають і топчуть гриби. Яка ціль і яка приємність у вищених гарних творів природи? Чи маємо ми право нищити те, що жие й хоче жити, а ціла його трагедія в безборонності? Невже годиться так поступати людині, та ще й культурній людині?

За приміром старших йдуть діти. Годі, щоби вони, дивлячися на нашу поведінку, були від нас культурніші, а то й розумніші, тим більше, що в кожній дитині дремає багато вродженої атавістичної жорстокості, яку злагодіное щойно відповідне ведення її виховання.

Питаємося, де й у чому причина, що ми ще під цим оглядом не дорівняли Заході Європи? І зпоміж багатьох причин головними є наша своєрідна легковажність і недостача економічного та торговельно-господарського змислу, але найважливішою причиною є занедбання цієї важкої ділянки у вихованні молоді. І тут саме вдячне поле ділянки для жінки.

Мати, як перша виховниця дитини може вже змалку зацікавити дитину любов'ю й пошаною до живої природи. Вона розбудить у дитячій душі глибоке відчуження краси природи в усіх її проявах і творах. Вона боронитиме перед знущанням не тільки позитивних птахів, лілків, кертців і ін., але також пільні квіти, лісові й городні куці й дерева. Власним приміром і відповідним відно-

шенням до природи, вона виробить у дитині пошану до життя й усього, що живе, а перш за все пересвідчення, що чоловік є тільки одним складовим звеном природи, а його обов'язком, як розумної істоти, дати охорону безрозумним і безборонним творами, які щедро віддаються за його опіку, бо постачають це все, що йому до існування потрібне.

Чимало є способів, що їх кожна мати може пристосувати у вихованні дитини в цьому напрямі. Інакші методи треба дібрати в місті, а інші на селі. В місті звичайно не маємо до розпоряджності городу, а навіть балкону. І замішування до городництва проявляється понайбільше в плеканні кімнатних рослин. Тому даймо дитині на власність кілька вазоників, щоби вона під нашим проводом і по наших вказівках піклувалася ними. Коли маємо балкон, або город, спрямуємо дитину до плекання декоративних і позитивних рослин, приділим їй грядочку в городі, або доручим опіку над агrestом, порічками, полуницями або овочевим деревом і розбудім у дитині охоту доховатися якнайкращих овочів і землеродів. У парках і публичних городах відповідною гутіркою пояснюймо дитині, чому не можна топтати трави, ані зривати квітів, а підчас прогулюк у ліс і на поле навчім її шанувати людську працю й красу природи.

При кожній нагоді переконуємо дитину, чому не треба зривати ані їсти незрілих овочів, але не робить цього у формі категоричної заборони (відома, що заборонений овоч найліпше смакує) але відповідними прикладами із життя природи. Коли наприклад скажемо дитині в приступній і відповідній формі, яке значення має овоч і насіння для самої рослини, та ще й покажемо дитині, що птахи й інші звірята з'їдають тільки зрілі овочі, й у цей спосіб розс'яють насіння, коли ще при інших нагодах будемо поборювати ласкство дитини, тоді досягнемо побажаних успіхів.

На селі справа перевиховання дітей у так сказати природничому напрямі є дещо складніша, бо селяни посиляють діти пасти худобу й тоді дитина лишена всякої опіки, ломить куці й придорожні дерева, нищить гнізда птахів, обдирає кору дерев на коробки, тощо. І тут на селі завданням жінки буде навчити дитину шанувати природу і заставити до активної охорони рідної та звірят.

Учителька в школі і провідниця дитячих садків можуть теж віддати ідеї охорони природи неабияку прислуху.

Дуже важне теж значення мають городничі й освітні курси для дорослих, що їх організують тепер по селах. На пайках землі, виділених родичами для молоді від 14—18 літ, ведеться годівля всілякої ярини, а щорічні вистави землеродів, виплуканих дорослом, заохочують молоді до шляхотної та хосенної емуляції. В околицях, де залюбки плекають садозину порядно було би влаштувати курси для практичного показу способів переховування овочів, їх перебирання й пакування до експорту, та зокрема перетворення овочів і ярини на консерви для торговельного й домашнього вжитку. Отак повстала би нова ділянка праці саме відповідна для сільського жіноцтва, яке не тільки добуло би нові варстаті праці, але стало би теж важним чинником піднесення городничої культури і промислу.

О. Б. Б.

Міжнародний Жіночий Конгрес у Ціріху.

Швейцарська преса принесла докладні й обширні звіти про той конгрес. Народи його були цікаві і оживлені. Число делегаток дуже велике, а тих, що нарадам прислухувалися, було ще більше. Великою несподіванкою була дуже чисельна кількість молодих жінок. Перед конгресом саме були великі сумніви і дискусія над тим, чи сучасна жіноча молодь цікавиться питаннями фемінізму. Мужчини заступали ту думку, що молоді жінки від тих зацікавлень далекі. Народи конгресу доказали протилежне. Рівнож публичні конференції викликали велике зацікавлення саме молодих, так, що велика зала до якої входило понад 600 осіб була щиро переповнена і щоб не знеохотувати зацікавлених, у сусідньому будинку на скору руку приготували іншу залу і референтки повторили там те саме виступили помови.

На всіх прийняттях, які відбувалися в часі конгресу, присутність молоді теж була помітною.

Цікаво, що швейцарське жіноцтво з поза Ціріху теж зіхалося на конгрес у великій кількості. Хоч давніше саме швейцарки були в питаннях фемінізму досить байдужими.

Всі реферати і дискусії конгресу були на високому рівні. Багато з жінок-промовців у своїх державках займають визначні становища у державному і громадському житті. Але все ж, що тим нарадам прислухувалися, мабуть не раз поставили собі питання, чому жінок, які аміють так докладно і длово обговорювати і розрішувати найскладніші світові проблеми, так мало ще допускають у багатьох країнах до творчої праці політичного і економічного життя.

Питання якими найбільше цікавилися конгрес були економічного характеру та справи світового миру.

Всі резолюції конгресу дуже річеві і поставлені у рішучій формі.

3 нашої хроніки.

Відралась у понеділок членки й гості у клубі „Новой Хати“, щоб послухати „Вражіння в Берліні“, що їх мала розказати п. Іванна Левицька. Доповідниця почала порівнянням (яко була в Берліні в 1929 і торік) тодішньої й теперішньої Німеччини. Але порівняння впадало, очевидно, в користь теперішнього Берліна й тому бесідники довше на цьому зупинилися. Харчові недостаті в Німеччині не представляються так страшно, якби воно здавалося. Славний „Айчмідеріхт“ добув собі таке поширення, що в першу неділю по першій неділі, в нічному ресторані не подають більше, як одну варену страву. Вулиця німечка не змінила свого вигляду. Впадає в око велика кількість муляжів та молю, що має бальорій, виспорований англад. У театрах і кінах переполювання величаво. Вагали відчувались оживлення й розмах, що його передтим не було помітно.

Вражіння доповідниці доповнила інж. Роман Мавух, що неспавно вернувся з Берліна. Його помічення торкалися внутрішнього устрою держави, економічної політики Німеччини, виховання молоді та жіночого руху. Над цим останнім питанням розгорілась дискусія. На жаль, через пізну пору, не могли всі висказатися до цієї справи.

Минулої неділі розпочався Курс для Домашніх Помічників, що його улаштувало для своїх членів Т-во „Будущість“. Курс відіграла кількома інформативними словами голова Т-ва п. І. Гордишська, а після неї говорила представниця Красного Т-ва „Сільський Господар“ п. І. д-р Коваленко, яка підкреслила значення фахової підготовки для домашніх помічників. Потім відбулась перша лекція про одні служби п. І. інж. Л. Колтунюк.

Присутні, яких було понад 100, виявили живе зацікавлення порушеннями першого дня справи. Намілялись пані мусіли в той нагоди свористати і вислати на курс свої слуги.

Зі світа.

СОВІТСЬКІ ЖІНКИ І МОДА.

Не тільки „буржуазний“ світ цікавиться тогатами королеви й взагалі різними модними новинами. Світські жінки виявляють до того також чимале зацікавлення, а проводирі комуністичного „раю“ вже їм тому не беруть і не вважають більше того за „буржуазні забобони“.

Недавно в Москві улаштували ревію мод, а взагалі в цій часті і як глядачки і як члени журі зазвичай досить „високі“ особи з совітської еліти. Цікаво, що в „раю“ викликали зацікавлення не тільки робочі суки для „вільних громадян“, але у найбільшій мірі суки для товариства. Видно, що „гніла Європа“ така несе для „раю“ свою заразу. Модерні танці, коктейлі, бріджові партії, дорогі вечірні туалети й інші так довго гостро посушували буржуазні розкоші мають серед совітської „еліти“ не менший успіх, як і на зношавленому Заході. Одне сальон п. Шнапеллі, що ту ревію улаштував не аумів адоволати совітських жінок. Так напр. до праці запропоновано чорну вовняну суконку з однією оадобою — білим комірчиком. На вулицю до тої суконки має прийти червоний плащик у чорні пружки зашитий на кілька великих металевих гудиків, а до того чорний капелюшок. Та журі не признало цього одягу за відповідний для працелювої совітської громадянки. Далекі більший успіх мала ясо синя суконка, оадоблена кількома потними знаками, що творили фразу в модній париській пісеньки.

Ну що! Ввізавши та зморивши голодом половину населення, можуть собі червоні „царі“ дозволити вже й на такі розкоші та відступлення від правил комуністичного кодексу, як обов'язкове аміна старшин червоної армії добре танцювати всі модерні танці, а для жінок ясо сині суконки до праці.

Практичні поради.

ДОБРИЙ КРЕМ НА РУКИ.

При теперішній спосіб господарювання, коли більшість домашніх праць господарини виконують сама, кожна жінка, що звертає увагу на свій зовнішній вигляд мусить пам'ятати і про свої руки, та не кожна має змогу купувати собі спеціальні креми. Подіємо тут припис дешевого, дома приготовленого крему, який помагав добре нашим бабам то й нам послужить: вишкаримо шматок доброго баранячого лоя і утремо його в мишні на піну. На кожну ложку лою дамо ложку гліцерину та на кінець круглого носа меду. Добре все разом втремо, а щоб мав була рішучою доламо кілька крапель козього молока. Переховувати найліпше в порцеляновій склянці, а ризикати треба відразу по уміттю рук, поки ще вони воєні.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Край, де тільки жінки працюють, вужі танцюють і слоні грають у футбол.

Мабуть ніде на світі нема такого раю мужчин, як у Бірмі, у британській провінції Загангесонів Індій. Ні вужі, ні слони, ні індійські свячені, не принесли тому краю такої великої слави. Уявім собі таку дивну картину: найбільша вулиця голодного міста Рангун. Жінки продають у крамничках, жінки працюють, жінки носять клунки на плечах, жінки сидять у бюрах і т. д.

А мужчини? Деж мужчини? Коли хтось доклав до пригнітання, заприпитати також і мужчин. Вони тиняться у відповідній віддалі з пошаном за своїми жінками, оглядаючись на право й на ліво та крадуть Богові день. У Бірмі працюють тільки жінки. Мужчини носять довге волосся заплетене зі задку в косу, застромлюють у волосся гребінь і сновиваються цілими днями. З чого вони живуть? У першу чергу з праці своїх жінок. Алім життя там дешеве — риж дешевий, банани також і бірманські мужчини не дуже вибагливі.

Жінки які курять.

Дивний край ця Бірма. Тому, що жінки відібрали мужчинам всю працю, мусять вони теж мати свої окремі права. Чужинцеві напевно здається, коли заприпитати, що в Бірмі всі жінки курять цигара. Грубі, важкі цигара. Вони курять як старі корпоранти. Їх мова та їх рухи наскрізь мужеські, енергійні і всеважливі. Білі мужчини! Вони дивляться тужливими очима як із уст їх жінок снуються сині пахучі смуги диму. Простягають, щоб дозволити їм хоч раз потягнути. Дарма, жінки не даються переблагати. Хто дармує, немає нічого до говорення — висовують вони такий важкий аргумент, що на нього бірманські мужчини не мають ніякої відповіді.

Місто в якому гадюки на вулиці танцюють.

Рангун має ще іншу сенсацію. Ловці вужів з Рангуну мають світову славу. Мандрують вони по світі зі своїми вужами і виступають у різних цирках. Одне не виринають вони своїм звірюкам ідовитих зубів, бо вважають, що гадюка без трійлих зубів це добра іграшка для дітей, старців і... європейців. У Бірмі творять ловці, чи пак переможці вужів цілу касту. Ця дивна і небезпечна професія переходить з роду в рід, із батька на сина. Одне члени цієї „гадючої“ професії і династії не доживають пізньої старості. Дбають уже про те їх освоєні гадюки. Дуже буденним явищем на вулицях Рангуну є попис

вужів. Не устають тоді ніяких дрягних сіток, ні забезпечуючих стін. Глядачі стають собі спокійно біля коша з гадюками. Нікому навіть крізь голову не мигне думка, що раптом може така гадюка піднести зі сичінням свою голову і вкусити найближчого глядача. А вкусення гадюки-кобри смертельне. Шож, нічого страшного не станеться. Видно така воля всемогучого Будди...

Поліція? Коли хтось з європейців запитався білого, який мешкає здавна в Рангуні, чому поліція дає дозвіл на такі небезпечні, вуличні імпрези, стріється з глумливою усмішкою. Бож у Бірмі цілі століття відбувались такі гадючі пописи і нікому на думку не приходило їх заборонювати. Автім хто не хоче, не йде на такий попис. Європейцеві, якому шкіра терпне коли почує тужливі тони сопілки, на якій „гадючі переможці“ пригравують, переходить заздалегідь на другу сторону вулиці і з безпечного місця приглядається несамовитому представленню. Для бірманців гадючі представлення це справжній спорт.

Слоні грають у футбол.

Європейців цікавить у Рангуні зовсім інший спорт, безпечніший, зате менш оригінальний: футбольні змагання слонів. Слоні грають у футбол. Егеж, чому ні. Слоні — це незвичайно мудрі звірята. Уживають їх до корчування дерев у лісах. Свою роботу виконують вони вірливо, без батога і без ніяких вказівок. Чомуж вони не могли грати в футбол. Правда, у грі не придержуються вони дуже докладно європейських футбольних правил, однак сама гра не втрачає зовсім своєї вартості.

На грищі не виступає 11 слонів з одної сторони, тільки трьох. Не вільно мяча копати ногою, тільки похитати трубою. Тому теж цю нову гру назвали „трубний мяч“. Між вухами слонів сидить погонич, який має успокоювати чотирьохногих спортсменів, якщо їх нападе за велика спортова гарячка. Одне дуже часто керманисуддя, якого теж ніхто не прозиває кальшем, не має ніякої причини до інтервенції. Слоні грають більше по джентельменськи, як не одна європейська професійна футбольна дружина. Те, що на змаганнях слонів дуже гамірно, не вина змагунів. Навіть найбільше темпераментний і запалений європейський кіббі не наробиє стільки галасу, що один бірманський „тихий“ слон.

ВЛАСНОГО ВИРОВА **КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ**
простирала — пошивки — бізак — подотна — ручники — обрус — коши — фіранки — капи поручає

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

415 3—10

Для П. Т. Духовних і Учителів на місячні свідати.

Львів, Галицька 20.

(давніше Коральницька)

Цілики задури!

Телевізія — коштовним експериментом.

Що чувати з телевізією? Коли вже поставити великі стації? Коли будемо мати телевізійні приймачі? — такі питання часто насуваються сучасним людям.

Телевізія все ще не вийшла з лабораторій у світ і є покищо ще у стадії експериментів. Гляки в Англії повстала одна стація, що надіє постійні програми для загалу. Та вони доступні тільки для одних.

Засада телевізії.

Образ, скоплений об'єктивом телевізійної камери, переходить на електричні дрова з сигналу, рівною силі світла поодиноких частинок образу. Ці дрова проходять по радіомагнітній дорозі до телевізійного приймача, де перемінюються у світлі дрова на екрані. В цей спосіб образ, що при наданні замінюється на частинки-дрова, на екрані приймача знову з'являється такий сам. Отже засада телевізії полягає на переміні світлової енергії на електричну, яка після радіомагнітної дорозі знову замінюється у світлану. Та цей процес незвичайно складний, а образ на екрані приймача ще дуже невиразний.

Телевізійні програми.

Надують їх із спеціального студія, улаженного як сцена. Студія мають телевізійні камери

та мікрофони. Телевізія вимагає спеціальної характеристики артистів та химерного освітлення.

В останніх часах доследи над телевізією пішли сильно вперед та дозволили навіть організувати спеціальні телевізійні репортажі. Фрагменти берлінської олімпіади, вправи пожежної сторожі, боксерські змагання — оце перші спроби телевізії вийти зі студії на світ. Великим приятелем телевізії є фільм. Надача фільму менше скопльована, як оригінальні передачі.

Телевізійні приймачі.

Можна їх уже купити в Англії й Америці. Та ціна їх справді „солена“. Один приймач коштує 2.000 зол. Продавці надіються, що по якомусь часі ціна впаде. Приймачі „ловлять“ образи з віддалі кількадесять кілометрів від стації.

Майбутнє телевізії.

Поступ техаки переможе напевно всі дотерішні труднощі. Телевізія стане колись (може вже в найближчій майбутній) менше популярна, як радіо. Доля радіа залежна у великій мірі від розвою телевізії. Та сподіємось, що обоє вони житимуть у згоді.

Саля Ріжнородностей
Вівторок, 23 березня 1937 р.
„Сербин“
?

САЛЬОН СНІВ

Недавно зіквідувала марсейська поліція один льокаль у Марсеї відомий загальною як „сальон снів“. Власницею того сальону була якась пані Маргарета Делявай, що довго перебувала в Полудневій Америці і привезла звідти таємне індійське зілля, що мало дивну прикмету наводити чудові сні.

Сальон пані Делявай відвідували представники найріжнородніших кол, головю люди, що терпіли на безсонницю. Клієнт діставав від пані Маргарети малу фаечку з субстанцією, подібною до живиці, покриту якимсь зіллям, що пригадувало тютюн. Клієнт клався на тапчані та попадав у глибокий сон.

Слава про чудні зілля пані Маргарети поширилась по цілому місті. Гості приходили не тільки з Марсеї, але навіть з Парижа. „Сальон снів“ лічив хорі нерви та зводив гостей у зачарований, фантастичний світ мрій. Та найдивніше, що пані Делявай уміла наводити сні на замовлення. Хто хотів, міг побачити райдужні картини екзотичних країн, відбувати у сні фантастичні подорожі, пережити романтичні пригоди, оглядати вимірні світи...

Щоби не підозрівали, що це опій, дала пані Делявай свої зілля до хемічної аналізи й дістала посвідку, що вони не мають нічого шкідливого для людського організму.

Вкінці зацікавилась „сальоном снів“ поліція. Знову перевірили зілля, але нічого підозрілого не знайшли. Таємниче зілля — це був тютюн дуже високої сорти. Влада лопила собі голову над тою справою, бо догадувалась, що з сальоном снів щось неясне.

Одного дня прийшов до сальону детектив перебраний за багатого промисловця з Ліону. Пані Делявай дала йому фаечку з ароматичним зіллям та спитала, всміхаючись чарівно, який снів бажає. Детектив заявив, що дуже любить подорожі й найрадше хотів би такого сну. Тоді пані Маргарет почала виконувати дивні рухи, адивляючись пронизливо в очі детектива.

Ніби-промисловець вже курив фаечку та сон не приходив. Здивована і схвильована власниця сальону сказала, щоб прийти другим разом.

Детектив покинув „сальон снів“. Зрештою — знав уже все. Пані Делявай гіпнотизувала гостей, сугеруючи їм чарівні сні.

Хоча влада не могла знайти в цьому нічого кармідного, закрила „сальон снів“, мовляв, він має поганий вплив на нерви.

НЬЮЙОРСЬКИЙ НЕВДАЧНИК.

Один із ньюйорських часописів подає, що найнещасливішим чоловіком у тому велитенському місті є, здається, Веламин Меннон.

Ось список його нещасливих пригод за один день: Меннон поїхав своїм авто за покупками. Підчас його побуту у крамниці, авто вкрали. Він вернувся до крамниці, щоб зателефонувати до поліції і поставив свої закупки на ляду. Коли завісив слухальце, переконався, що і крам украли. По якомусь часі поліціант повідомив Меннона, що знайшли авто, зовсім знищене. Меннон вийшов на вулицю і в тій хвилині перебіг йому дорогу чорний кіт. Веламин упав і стовк собі коліна. До того надбігла собака й укусила його в ногу. Тепер лежить Меннон у ліжничі й дістає Пастерові впорскування проти скакених.

Меннон приписує свої невдачі тому, що він уродився в п'ятницю і то 13.

САМОГУБСТВО ПРИ ПОМОЧІ АВТОСУГЕСТІЇ.

Чи можна виконати самогубство при допомозі автосугестії? Деякі лікарі кажуть, що можна. Індійські йоги теж вважають можливим таке самогубство.

Пані Елен Люв із Люс-Анджелес, яку підозрювали, що втроїла свого чоловіка, рішила згинути в той спосіб. Вона відкидає всі заміти, проте підозріння було таке велике, що її арештували.

У в'язниці заявила міс Елен, що покінчить самогубством. Сторожа взяла з келії все, що могло бути небезпечне.

Вранці знайшли Елен неспритомну. Лікарі з великим трудом відратували її, але завзята пані Люв заявила, що це була тільки перша спроба та що вдовге її вже не відрають.

ПЕРЕД ВІЗИТОЮ КАНЦ. ШУШНІГА В БУДАПЕШТІ.

БУДАПЕШТ, 18. 3. ПАТ. В п'ятницю 19. м. приїде до Будапешту а візитою канц. Шушніга, щоб ревізувати прем. Даранія, який піде у листопаді 1936 р. до Відня. Міродатні кола застерігають, що візита канц. Шушніга припиниться до затіснення взаємин між обома державами і до зміцнення політики римських протоколів.

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відкрити, товариські сходини, помертні агідки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Уже надійшли найновіші весняні аразки рушничок, плічків і скарпінток, шаликів, краваток, хустинок, жіночого й мужеського білизни і т. п. до кооп. „БАЗАР“ у Львові, Руська 3. 438 2—3

— Академія в 300-ліття смерті митрополита Йосифа Великого Рутського відбудеться в неділю 21. ц. м. в год. 12. вполудне в салі Великого Театру з такою програмою: 1) Д. Бортнянський: „Всюду прискорбна еси“ — хор литовців, 2) Святочна промова, 3) Д. Бортнянський: „Блажен муж“ — хор „Львівського Воєва“, 4) A. Corelli—Leonard: „La Folia“, скрипка сольо — студ. теол. А. Цегельський, 5) В. Барвінський: „Боже одомощи аглієнсья“ — солісти Михайла Голінського, 6) Д. Бортнянський: „Небеса повідають славу Богу“ — хор литовців. Фортепіановий достріб обіграв: д-р Н. Ніжаниковський і д-р Б. Кудрик. Диригент хорів: І. Охримович і В. Якубик. Білетів в ціні від зол. 1.50 до 3.— і студентські по зол. 0.45 можна набувати в Духовній Семінарії, вул. Коперника 36, у п'ятницю від год. 16—19 і в суботу рано від год. 10—12 і 14—18. В день Академії при кід В. Театру від год. 10-ої. 460

— Відкриття д-ра Дм. Донцова: „Резолюція 1917 р. на В. Україні“ відбудеться на „Бесіді“ в суботу 20. березня в год. 6. попол. 436 2—2

— Академічні Вечори у Львові і в Стрию. В неділю 21. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди“ у Львові (Рутівського 22) виклад с. „Постать Вишньського в творчості Івана Франка“. Прелегент д-р К. Чехович. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад у Стрию п. н.: „Нове про Шевченка“. Прелегент: д-р Е. Ю. Пеленський.

— Сходини членів Товариства „Міщанське Брацтво“ у Львові для вшанування пам'яті Т. Шевченка відбудуться в неділю 21. березня ц. р. в год. 12. впол. у власній домівці Товариства при вул. Руській ч. 3. Реферат виголосить проф. д-р Кирило Студинський. Виділ просить членів і родичів численно прийти.

— Тримісячний злізничний курс, уладжений Кураторією та Хліборобською Палатою, розпочинається 5. квітня ц. р., тому країна пора зголошуватися на нього до Зелоцентру (Львів, вул. Руська ч. 3). Щомісячна оплата 15 зол. та одноразове вписове 5 зол. Безробітні курсанти з вищою освітою будуть оплачуватися з Фонду Праці, коли знайдуться посвідкою з громадського уряду, яку потвердило старство. Побажане свідчення від одної з наших установ. В програму викладів входять такі предмети: 1) Загальна ботаніка, 2) Грунтознавство і погної, 3) Плекання, збір, сушіння, опакування і магазинування, 4) Хемія і лісові перетвори, 5) Торговельні відомості. Хліборобська Палата допомагається від усіх збирачів та продуцентів лізнично-промислового зліз зголошуватися в кооперативі „Зелоцентр“ (Львів, вул. Руська ч. 3) та подати, які зела досі збирали і планували та в якій скількох. Інакше незареєстровані будуть наражені на штрафи, бо не зможуть користуватися в різних полекш ані збути товар. Всі члени кооперативу користуються інформациями та інструкціями в справі збору та планів зел в Управі за долученням поштового відділу на відповідь.

— Концерт Марії Соїа у Варшаві. В неділю 21. ц. м. ввечерю відбудеться у Варшаві у великій салі Консерваторії концерт Марії Соїа (при фортепіані Анті Рудницький). У програмі: 1) Каталіні: Арія з опери „Я Валлі“ Верді: Арія з опери „Сила долі“; 2) Вебер: Каватіна з опери „Вільний стрілець“, Крйзлер: Старовіденська пісня, Р. Штраус: Цецилія; 3) Дебіссі: Речитатив і Арія з „Мариотранного сина“, Невядомський: Маріава; 4) Пуччіні: Арія з „Тоски“ і „Малам Батерфлі“; 5) Українські народні пісні; 6) Лятошинський: Арія з опери „Захар Беркут“ і Рудницький: Арія з опери „Довбуш“.

— Обирали молочарню „Маслосоюзу“. В Ревній Львівського повіту невідомі грабіжники вкрали минулої ночі до домівки районової мо-

лочарні „Маслосоюзу“, забрали відтіля касу та розбили її за селом, забираючи до 2.000 золотих у готівці. Вартісні папери лишили.

— Дефрандент добровільно зголосився до прокуратури. У львівській прокуратурі зголосився урядовець одної львівської установи, Н. Буданський і заявив, що в часі своєї служби спроневірив кілька тисяч зол. Тепер віддав себе добровільно в руки влади.

— З українського життя на Буковині. Т-во „Український Міщанський Хор“ у Чернівцях улаштувало 14. ц. м. в салі Народного Дому концерт у пам'ять Т. Шевченка. Промову виголосив Т. Городиський, мішаний хор під управою Ів. Робачека відспівав пісні Кошиця, Ярославенка, Колесси і Гайворонського. Дальшу програму виконили деклямації та живі образи. — З днем 7. березня почав знову виходити в Чернівцях тижневик „Рада“ під редакцією Юрія Сербинока, відомого громадянсько-політичного діяча, що багато заслужився для національної справи буковинської України. Тому, що в дні 28. ц. м. кінчиться 50-ий рік його життя, гурт його прихильників уладжує збірку на ювілейний дарунок для нього та закликає буковинське громадянство до масової передплати на тижневик „Рада“.

— З димом. У Прикмищі коломийського повіту вибухла пожежа в домі Миколи Смика. При сильному вітрі вогонь перенісся на сусідні будинки одинадцятьох господарів і знищив їх до гла. Причиною пожежі була лиха будова комнина. Шкоди обчислюють на кільканадцять тисяч зол.

— Хто виграв на лотерії? В третій дні тягнення Державної Класової Лотерії впали такі виграші: 10.000 зол. на ч. 546; 5.000 зол. на ч. 9682, 32250, 52146, 85048, 85966; 2.000 зол. на ч. 86723; 1.000 зол. на ч. 29049, 46059, 49586, 69827, 90276, 150730, 173405; 500 зол. на ч. 7510, 43147, 118170, 138575, 150970, 151259, 177972, 192485; 400 зол. на ч. 9666, 27662, 28702, 30188, 46121, 77957, 103843, 111595, 141423, 153292, 179975.

— Летунська поштова комунікація з Америкою. Від 1. травня всі поштові уряди в Польщі будуть приймати летунські листи, які висилатимуть до Америки кермовим бальоном „Генденбургом“. Цей кермовик буде удержувати правильну поштову комунікацію з північною Америкою.

— Студентські протижидівські експеси повторилися в середу на четвертому і п'ятому році медицини у Львові. В часі викладу неврології польська бойка викинула студентів жидів із салі. Частина жидів вишшла без плащів, яких не могла забрати зі собою. На коридорі побили їх польські студенти. Експеси перенеслися опісля на вулиці, де теж бито студентів жидів. В жидівським академічним домі при вул. Собінського вибито шибви.

— В обороні жіночого полу. У Львові арештовано лікаря, 42-літнього Ігн. Фрідмана під закидом знасилування малолітньої дівчини, що обняла у нього посаду помічниці слуги. Д-ра Фрідмана відставлено до слідчої в'язниці. Арештовано також власника ресторану при вул. Гавзнера, Кайзера за те, що спонукав жінку, з якою мав зносини, до переведення недозволеного заходу.

— Кандидати на громадських секретарів. Урядово рішено, що кандидати на громадських секретарів, які скінчили торговельну школу гімназійного типу, мусять відбутися 3-літню практику. Для кандидатів, що скінчили адміністраційно-торговельний ліцей, приписана 2-літня практика.

— Конверсія не торкається доларів. В пресі появилися недокладні нотатки про державний проект закону про конверсію доларових позичок. Слід зазначити, що цей проект обіймає доларові позички, емітовані тільки на заграничних грошевих ринках. Зате конверсія зовсім не торкається емітованих паперів, які уряд емітував на внутрішньому ринку отже й 4-процентової премієвої доларової позички або т. зв. доларівки.

— Напад бандитів на філію банку. Два замасковані бандити напали на домівку філії Польського Людового Банку в Пешховицях, що приміщувалась у помешканні господаря Лемковського, управителя філії. Бандити вбили Лемковського, а його жінку тяжко ранили.

— Бандитський напад на молочаря. Дня 11. ц. м. ввечерю напали бандити коло села Жовтанець на молочаря Маслосоюзу Федя Вихонна, що вертався з Ременова до присілка Вихонні з виплатою. Чотирьох бандитів били його сокирою по голові і ножем у плечі, але сполошені кимось утекли, не зрабувавши нічого. Тепер молочар приходить поволі до здоров'я. Взагалі в Жовтанцях і околиці люди є стероризовані бандитами, ночами не сплять і пильнують свого дорілку, а всетаки майже щодня бувають вломи, грабунки і побої.

— Весела в'язниця. Судову владу повідомлено про відносини, які панували у судовій в'язниці в Жабю. В'язничний дозорець Марцінковський запрошував в'язнів до свого приватного мешкання і забавлявся з ними. Він теж дозволяв в'язням сходитися з кривними та знайомими, а жінка Марцінковського брала від них різні дарунки. Судова влада вислала до Жабя інспектора окружного суду з Коломиї, щоб перш відходження.

Нашій дитині

зробимо дієву привабливість, коли вберемо її в плащик, убралко, сукончку, піжамку, сорочинку, панчохи або фартушечку з фірми

„СВІТ ДИТИНИ“

Львів, ул. Сикстуська ч. 2.

— Кривава стріча поліції зі злодіями. Два поліцейські із Гвіздиц пов. Коломиї заскочили вночі при кладці на річці Чернява трьох людей, що несли крадене збіжжя. На заклик станути вони дали три стріли й ранили постерукового Боляшовського, якому куля розторощила локоть. Злодії втікли серед темряви, а раненого поліція відставлено до коломийського шпиталю.

— Б. посол засуджений за крадіж. В Тарнові відбувся судовий процес проти поштового контролера і б. соймового посла Ігната Старжики. Його потягнули до судової відповідальності за викрадання грошей з листів, які приходили з Америки до кривних і знайомих. Крім того Старжик відповідав за девізові проступки. Свідки потвердили винувачення, якого й засуджено на чотири роки в'язниці і втрату громадянських прав продовж 6 літ.

— Грабунковий напад. В селі Княжівське пов. Долина три озброєні грабіжники добулись вночі до мешкання Михайла Пасічника і зажадали, щоб видав усі гроші. У застрашеного Пасічника забрали 150 зол. і втікли в напрямі гостинця Рожнів—Перегинсько. Зустрівши по дорозі солтиса гр. Тирова, осліпили його ліхтарками і стріляли з кріса, не ціляючи. По дорозі підпалили також будинки Сендера Нусавма. Справою занялася поліція.

— Краєва хроніка. В селі Заваді радомського повіту переходили кладкою дві учениці, з яких одна впала в ріку і втопилася. — Коломийський суд увільнив б. о. Амброзяка, якому закинено намагання ошуканство, від вини і кари. Прокуратор заповів апеляцію.

— Трагедія на ріці. Через ріку Гривду на Поліссі переїздив убрід селянин Савіцький із села Кривич разом із жінкою та дитиною. Нараз хвилі вхопили віз і понесли. Савіцький уратувався з дитиною, а жінка попала на возі з водою. Три кілометри плала щасливо, опісля попала в крутіж і втопилася.

— Раз жебрак, раз жебрак. В часі поліційної облави у Варшаві придержали професійного жебрака Мошка Тильбора. Коли завели його до купелі, зробили незвичайне відкриття, яке завдало поліційній владі клопоту. Не знали, чи завести його до мужеського чи жіночого відділу. Дальше ствердили, що Тильбор чи Тильборова вів подвійне життя. Одного дня жебрав як мужчина, другого як жінка. Лікарська комісія рішить, до якого полу його зарахувати.

— Начальник в'язниці брав від в'язнів гроші. Окружний суд у Влоцлавку розглядав справу б. начальника в'язниці в Липні, Кирила Дембінського, що „позичив“ собі від одного із в'язнів усі його ошадности в сумі 238 зол., акладаючи до актів вексель зі своїм підписом. Визень, перенесений до в'язниці у Влоцлавку, почав домогатися звороту своїх грошей, але Дембінський збув його нічим. Суд засудив його на рік в'язниці і 4 роки позбавлення прав.

— Пригода б. цисаревої Зити. Перед кількома днями колишня австрійська цисарева Зита, вертаючи самоходом із Парижа до Бельгії, де живе постійно, мала небезпечну пригоду. Самохід наїхав на якусь перешкоду і перевернувся. Б. цисарева зломилася собі обидва, а її син, архикн. Отто і дама двору виїшли цілі. Пригодою занепокоїлися дуже австрійські легітїмїсти. Вони засягнули інформації з Бельгії, звідки дістали відповідь, що це був тільки незначний самоходовий випадок.

— Палать каву. У бразилійській провінції Сан Паулю палать продуценти диями і ночами величезні запаси кави, якої не хотять пускати в продаж, щоб не обнижувати ціни. В одній добі нищать по 100 тисяч мішків кави. Бразилія має надію, що до кількох місяців позбудеться цілого надмірного запасу кави.

— Де найбільше кін? На першому місці, якщо ходити про Європу, стоїть Німеччина, що має 5.300 кін. Англія має 5.000, Італія 4.800, Франція 4.100, Іспанія 3.500, Чехословаччина 1.800, Швеція 1.600, Бельгія 800, Австрія 765, Польща 693, Мадяричина 410. Коли брати на увагу поємність кінотеатрів, найбільші будинки має Париж, далі Лондон, після Німеччини.

— Трагічна гірська випава. Зорганізована чилійським часописом „Ель Меркуріо“ випава на найвищий американський верх Аконкагуа скінчилася трагічно. Експедицію, зложену з 5 членів, заскочила при відвороті з гори на висоті 6.400 метрів градова буря, опісля сильна снігова хуртовина. Вихор понів поодиноких членів експедиції в різних напрямках, так що вони втратили всякий зв'язок зі собою. Радіотелеграфіст експедиції останнім зусиллям воли вислав депешу, кличучи на поміч. Ратункові експедиції, вислані із Чіле та Аргентини, знайшли трьох членів експедиції, з яких один осліп та оглух, другий відморозив собі ніс і ноги так жахливо, що мусіли йому ампутувати відморозені члени тіла, третій вийшов без поважнішої шкоди. Два члени експедиції пропали без сліду.

— Пошесть холери шириться. В індійській місцевості Місоре 250 прочан, що вертались з релігійного свята, умерло по дорозі. Влада звелала замкнути всі торговини.

— Кавчук з помідорів. Д-р Джованні Маврі в Пармі оголосив у пресовому інтерв'ю, що винайшов спосіб добувати з помідорів субстанцію, подібну до кавчуку. Цим важним винаходом займалися наукові кола в Італії.

— Шість літ непритомності. В американському містечку Кек Парк (стейт Ілінойс) 31-літня Патриція Маджірі лежить уже шість літ без притомності. Лікарі, спеціалісти від сплячки і неврології оглядали хору і не можуть означити її недуги, ані знайти на неї ліку. Хору підтримують при житті трансфузіями крові і рідинами, які вливають їй крізь рурку.

Зі сцени й естради.

БАЛЕТ КУРТА ДЖУССА.

К. Джусс, один із найбільших сучасних танкових композиторів і режисерів, прибув зі своїм ансамблем на два гостинні виступи до Львова, які стали дійсно небуденною подією у мистецькій житті нашого міста. Правду кажучи, таку конструктивну у великому стилі хореографію пам'ятають хіба лиш ті, що бачили давній російський або шведський балет, що його на вершині мистецтва підняли геніальний Фокін, Дягільєв, Горський, Рольф де Марс і небагато інших.

К. Джусс — це балетмайстер-філософ, подібний у своїх творчих міркуваннях до вдумчивого коміка Чапліна, що бистро підглядає і з запалом просліджує позірну буденні прояви життя, влучною руховою інтерпретацією надає їм пластичні і творить з них велику танкову симфонію.

Звичайний людський метушлив на вулиці великого міста, побіж якої байдуже щоденно переходимо, надав Джусс у „Столиці“ глибшого значіння, висловлюючи свій людський погляд інтуїтивним способом з ніжним розумінням часом ледви замінливим нюансів життєвого віру. Любить Джусс сягати по теми для своїх творів до біблійних легенд, нпр. „Маріотратний Син“, створює із запалом балети бурхливого середньовіччя („Баллада Павана“) та у вільній стилізації з чудовими пристосуваннями костюмів минулих епох виводить танково-мімічним висловом не раз дуже складні ситуації у спосіб такий танковий і ясний, що, здається, і бесіда не принесла б кращої розв'язки.

Потім іде „Старий Відень“, прегарне здійснення хореографічної думки, із майстерними як з альбому старих гравюр витягненими картинками, що в багатьох позиціях і жестах вказували на твердий, класичний вишкіл.

Та найцікавіший може був задум закріпити у танкових рухах кріваву візю війни з усіма її страхіттями, у спосіб різко сюрреалістичний, що показує нагу правду з її внутрішніми тремтіннями й інстинктами. На „Зелений стіл“ не вистачило лиш дивитись очима вразливими на естетичні емоції, тут треба було з увагою слідкувати за живою акцією із високою драматичною напругою, підсилюваною місцями хвилюючо-драматичним супроводом музики.

Дуже цікава спроба великої мистецької вартості, із незвичайно сміливою експресією, свідчить про глибоку творчу динаміку К. Джусса, яка кладе сильну підставу під будову його хореографічних композицій.

Окремо підкреслити треба, що всі майже члени балету творили і під оглядом технічним і в мімічній виразовості першорядні креатції, а декотрі з мужчин у неімовірно легких скоках та оборотах сильно нагадували досконало пружні класичні типи.

Велика шкода, що у програму вечорів Джусс не вставив ні одної гротески чи сатири на буденні теми, що дуже підходило до його жанру — хочби тому, щоб захоплена його мистецтвом публіка не виходила з театру під тяжким, гнітучим враженням воєнної грози.

М. Пастернакова.

З музичного життя в Тернополі.

ПОПИСИ МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ.

Перший піврік у Музичному Інституті закінчено двома пописами. Дня 21. II. відбувся попис нижчих курсів з програмою, яка обіймала понад 20 точок. Деякі точки відпали з причини недуги елевів. Виконувати продукції були доказом, що музична школа сповняє свою задачу — елєви грали досить певно і поправно. На тм пописі виріжнилися О. Климівна й О. Олійниківна, обі учениці проф. Крихової.

Другий попис середніх і вищих курсів відбувся 23. II. Програма обіймала твори Бетовена, Гріга, Шопена, Мошковського, Моцарта й ін. Тут замітно, що не було в програмі ні одного з творів українських композиторів. Репертуар пописовий в українській муз. школі повинен обов'язково мати кілька творів українських композитів. Цей попис притягнув значно більше публіки, були також учителі польської музичної школи. У виконанні точок програми виказали поодинокі елєви більше справності технічної та належне засвоєння способу гри музичних творів. Багато учеників грало твори поправно і з відповідним фразуванням. Тут виріжнилися: Г. Климівна, О. Боднарівна й Ол. Олійниківна з класи фортепіану (проф. Крихова), далі Гураль, Фарміга і Данилюк з класи скрипкової (проф. Крих.). На закінчення попису заграла смичкова оркестра „Серенада“ Моцарта в супроводі фортепіану і фісгармонії під диригентурою проф. Криха. Виконання цього твору було задовільне і загально подобалося.

КУРС ДИРИГЕНТІВ ПРИ МУЗ. ІНСТИТУТІ.

Дня 27. II. покінчився 3-місячний курс диригентів, ведений при Музичному Інституті. Курс закінчено роздачею свідоцтв. До курсантів промовив голова Муз. Товариства дир. Бачинський. На курс цей було вписаних 33 учасників — здадо іспит 20. Іспит відбувся 23. II. у приязності інсп. д-ра С. Людкевича. До іспитової комісії належали професори: пп. Крихова, Левицька, Крих і Безкоровайний. Відповіді курсантів при іспиті свідчили, що вони багато скористали з поодиноких предметів і головних і побічних. Значне число учасників курсу вказувало на те, що такі курси потрібні і що села чи пак селянські хори відчувають потребу вишколених своїх диригентів.

3 кіна.

Кіно „Тон“: „Бенгальський тигр“.

(ет) Фільма, яка йде вперше у Львові в цьому кіні, така цікава та непересічна, що може задоволити найвибагливішого глядача. Окремі сцени насичені несамоцитим жахом та емоцією, особливо картини, коли хижацький тигр розшарпує людей, або пожежа звіринного відділу американського цирку. Дуже гарні моменти приборкування левів та окремі циркові продукції на трапеці. Сам сценарій, узятий із циркового життя, хоч і не новий, усеж складений живо та оригінально. Фільма справді непересічна і варто її оглянути.

Кіно „Стилеве“: „Сам на сам“ та ревія: „Усе для кохання“.

(ет). На першому місці ревієвої програми слід відмітити кілька дотепних пісеньок Ю. Белявського, що збирав живі оплески, особливо за адатну пародію Антона Іжиковського. Дуже добра була сценка „У полізді“ й вокально-танкова інсценізація з участю ревелерсів „Олянда“ та балетного ансамблю К. Островського. Кожна ревія старається дати публіці якнайбільше гумору та дотепу і треба признати, що це їй у великій мірі вдається. Кілька сентиментальних пісень заспівав А. Іжиковський і В. Моравська. Фінал оригінальний.

На екрані продовження висвітлюваної щойно нещодавно в „Касіно“ фільми із Павлею Веселі в головній ролі.

† Посмертні згадки.

ПРОФ. ІРОДІОН ШЕРЕМЕТІНСЬКИЙ.

5. березня ц. р. упокоївся в Севлюші на Закарпатті вчений агроном Іродіон Шереметинський, професор Української Господарської Академії та Українського Технічно-Господарського Інституту в Подєбрадах.

І. Шереметинський народився 9. листопада 1873. р. в селі Пляхові, бердичівського повіту на Київщині. Скінчив подільську Духовну Семинарію в 1896 р., харківський Ветеринарний Інститут у 1907 р. та Сільсько-Господарський Відділ Київського Політехнічного Інституту в 1914 р.

Свою практичну діяльність розпочав небіжчик в 1907 р., як ветеринарний лікар в м. Миколаєвську на Зеленому Клинні в Сибірі, відтак в ізмайлівському повіті на Харківщині в 1913—15 р. р. був громадським агрономом в одеському земстві, від 1915 р. помічником керманіча відділу скотарства катеринославської краєвої с.-г. дослідної станції. Від 1916 р. до кінця 1918 р. займав різні відповідальні становища по своєму фаху. Від грудня 1918 р. займав посаду директора департаменту скотарства міністерства земельних справ УНР, від лютого 1919 р. також посаду директора ветеринарного департаменту того ж міністерства. У травні 1920 р. був обраний приват-доцентом на кафедрі скотарства в Кам'янець-Подільському університеті. З кінцем 1920 р. виїмав за кордон і довгий час перебував у м. Тарнові в Польщі.

28. квітня 1922 р. професорська рада Української Господарської Академії в Ч. С. Р. вибрала І. Шереметинського професором на кафедрі загального і спеціального скотарства, якими він кермував аж до ліквідації Академії, себто до кінця 1935 р. Підчас перебування в Академії декілька разів був продеканом та деканом агрономічно-лісового факультету. Разом з тим був постійним членом комісії для переведення дипломних іспитів на агрономічному відділі. В акад. р. 1927-28 був проректором Академії.

Проф. І. Шереметинський написав високошкільні підручники із загального скотарства (частини I, II і III.) та спеціального скотарства (частину I і II.), як теж низку фахових статей з зоотехніки. Виступав з рефератами на українських з'їздах, а в останньому часі працював над зібранням матеріалів про стан скотарства в УССР, як теж брав участь у редакційних комісіях Українського Технічно-Господ. Інституту (УТГІ).

Небіжчик був членом Спільки українських техніків сільського господарства та кілька разів її головою. Також він був активним членом Агрономічного Т-ва при УГА. І в житті Союзу організацій інженерів українців на еміграції відігравав небіжчик важливу роль. Під його кермою відбулась підготовча праця щодо заснування цього Союзу.

Зі смертю проф. І. Шереметинського відійшов від нас великий фахівець та український патріот, який міг би довго ще працювати на добро нашого народу, колиб не підкосили його здоров'я тяжкі умовини емігрантського життя.

Дописи.

СТАНІСЛАВІВ.

3 відчитової сали. Мин. неділі відбувся останній реферат з циклу оповідей з визвольних змагань. Вигословив його дир. О. Бойцун п. н. „Самбірщина в 1918-19 роках“. Виклад був один з найцікавіших і був гарним закінченням вартісного циклу рефератів. Б. Л.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ ДАТОК на УКРАЇНСЬКИХ БЕЗРОБІТНИХ У Т-ВІ „СИЛА“, 3. МАЯ ч. 10?

КОЛОМІЯ.

Загальні збори Філії УНТОДІ. Дня 12. п. м. відбувся у нас загальні збори Філії УНТОДІ при дуже слабкій фреквенції, бо всього 14 членів (на всіх 90!). Одне і друге число свідчить наглядно, що коломийське громадянство дуже мало цікавиться долею інвалідів а УГ. Армії та їхніми родинами. Це сумне переконання наважало свій вислів у промовах голова Т-ва Іж. Березовського та загодувачів. Зі свідомістю довідалися члени, що діяльність Т-ва обмежилася минулого року до зорганізування й переведення двох збірок на цілі інвалідів — весільної й осінньої; перша принесла слабкий дохід, друга купил більший. Отверджено в чималім здивуванні, що деякі зі священників у повіті (на щастя, було їх небагато!) не заклика Т-ва до активної участі у збірці — навіть не відповіли. Навіщо незвичайно прирє і рішуче не повинно другий раз повторитися! — За цілий рік Філія збрала всього 2164 зол.; більше як попереднього року, але як на колом. повіт зовсім небагато.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СТАНІСЛАВІВ:

20. III. Шаріка.
21. III. Добуш (Чорногора в огні).
22. III. Муж дох жінки.
31. Станіславова їде театр до Товмача.
Отинія і Кодоми.

Український Театр „Заграва“.

ГАЛИЧ:

22. III. Тарас Шевченко.
23. III. Муравлі.
24. III. Земля (Отефанієвська акад.).

КАЛІШ-ЗАГІРІ:

23. III. Тарас Шевченко.
29. III. Муравлі.
30. III. Земля (Отефанієвська акад.).

ДОЛІНА:

31. III. Тарас Шевченко.

1. IV. Муравлі.

БОЛЕХІВ:

2. IV. Тарас Шевченко.

3. IV. Муравлі.

4. IV. Земля (Отефанієвська акад.).

Великий театр:

П'ятниця, 19. III. год. 7.30 веч. „Життя та сон“.

Субота, 20. III. год. 7.30 веч. „Мадонна Сан Жон“ з Іриною Айхлеріною.

Неділя, 21. III. год. 8.30 веч. північ північ „Подружжя“. Год. 7.30 веч. „Мадонна Сан Жон“ з Іриною Айхлеріною.

Понеділок, 22. III. год. 7.30 веч. Прем'єра „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 23. III. год. 7.30 веч. „Мадонна Сан Жон“ з Іриною Айхлеріною.

Середа, 24. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 25. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 26. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 27. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 28. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 29. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 30. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 31. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 1. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 2. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 3. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 4. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 5. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 6. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 7. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 8. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 9. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 10. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 11. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 12. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 13. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 14. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 15. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 16. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 17. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 18. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 19. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 20. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 21. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 22. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 23. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 24. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 25. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 26. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 27. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 28. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 29. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 30. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 1. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 2. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 3. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 4. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 5. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 6. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 7. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 8. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 9. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 10. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 11. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 12. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 13. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 14. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 15. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 16. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

ПОЛЕКША ДЛЯ ТИХ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ!
При ревматизмі, артритизмі, нервоболіях, ісхіясі і т. п.
успішно діє натирання

„EMBeta - STAWOLIT“ Rej. Nr. 39

Mgr. W. Paździerskiego

Продажа в аптеках і аптичних складах.

Хем. фабр. „Pharmachemia“ — Бидгош. 6-6

Ліно (350) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт. Мінхен (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 12.00 Вок.-муз. концерт, 16.50 Розр. концерт із Байрайту, Прага (470) 10.15 Соната Г-моль на флет, електрич. і альтівку Гендлі, 15.00 „Еліо“ оп. Мислівечка, 18.20 Концерт мажорністів, Радіо Парі (1648) 14.00, 14.30 Легка музика, 17.00 Камер. музика, 18.45 Спіл, 19.30 Форт., 19.45 Пісні, 21.00 Пісні в дуєти, 21.45, 22.00, 23.00. Вечір пісенний, Рим (421) 16.00 Форт. респіталь, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Умійх Фальсенті“ оп. Рафаеля.

Субота, 20. березня 1937.

Берлін (357) 19.15 Солісти, 20.10 Форт. тріо Моцарта, 20.30, 21.30 „Гамелес Гамельфорт“ оп. Гренора, Білгород (437) 20.00, 21.00 Веселий вечір, Будапешт (550) 12.05 Орх. концерт, 17.00 Спіл респіталь, 18.00, 22.15 Циганська музика Відень (307) 18.15 Орх. концерт, 15.40 Концерт дуету орх., 18.30 Нар. пісні, 19.35 Нар. пісні: швейцарські, німецькі, гебрідські, англійські, ісландські, норвезькі, шведські й данські, 20.15, 21.00 Опера в оперетці, популярі Віктора Губого, Ахседа сопр., Цізар тенор, Ворф барит., саксофон, хор, симф. орх., Дайтшландендер (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Веселі малюди, Кошиці (250) 18.00 Для Закарпаття, гутірка, хор, пісні, Мільно (369) 19.00 Розр. музика, 20.40 Розр. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Франческа да Риміні“ оп. Зандонаї, Мінхен (405) 12.00 Форт. концерт, 18.00 Легка музика, 19.40 Нар. пісні, 20.10, 21.00 „Ін айнем тіфем Груден“ муз. ком. Нойфорта, 22.30 Музика, Прага (470) 15.00 Легка музика, 16.45 Театр для дітей, 19.35, 20.00, 21.00 Велика розривкова програма, Радіо Романія (1575) 19.30, 20.00, 21.00 „Кармен“ оп. Бізета, Радіо Парі (1648) 18.00 Розр. концерт, 16.15 Форт. респіталь, 17.30, 18.00 Анд. для дітей, 19.00 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Румунські пісні, 21.30 Комуніст. офісний концерт симф. музики, спіл, Рим (421) 17.15 Розр. концерт, 19.00 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00 „Веріардо д'ереміта“ комедія Антонеллі, 22.00 Розр. концерт.

Львівське радіо.

П'ятниця, 19. березня 1937.

6.30 Ранішня аудіція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформації, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудіція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Війми в творі марш. Пасудського, 11.57 Сигнал часу, 12.03 У великопостному настрою, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Смічне й дешеве світло в хаті, 14.30 Концерт баянів, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламний концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Воїнські пісеньки, хор, 15.55 Турнотичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Теорія Д. Попелера, гр. пл., 16.15 Гутірка з хором, 16.30 Музика, орх., 16.55 І. Крашевський, у 50-літній смерті, 17.10 Пісні з „Вітальоради“ От. Монюшка, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.06, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 „Адмірал дучацької флотії“ гутірка, 18.30 Оп. дуєти, гр. пл., 18.40 Фізична праця та спорт, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Попівнічній гутірка, 19.30 Аудіція у честь маршала, 20.15 Травм. в Каїрі: Концерт орх., форт., скрипка, 21.20 Вечірній денник, 21.30 Актуальна гутірка, 21.35 „Із монюшківських опер“ орх., хор, Орловська-Черніська соопра, Я. Поплавський тенор, 22.40 Респіталь фразм. із творів марш. Пасудського, 23.00 Продавження концерту із монюшківських опер.

Субота, 20. березня 1937.

6.30 Ранішня аудіція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформації, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудіція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаємо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонна оркестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скрипка, 14.30 Театр Уши

для молодших дітей: „Виправа за промінчиком сонця“, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламний концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Маомані: фразм. із оп. „Кавалерія Рустікана“, гр. пл., 16.15 Фр. оперети, орх., 17.00 Концерт солістів: Форт., віолончель, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Сучасні пісні, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Гутірка про Ченстохону, 19.30 Година легкої музики: сальон, тріо, Ст. Земіанціліна соопра, нальгорі, два форт., І. Вісневський тенор, Ст. Зварич вибраті, 20.25 Літературні новини, 20.40 Вечірній денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Травм. в Берліні: Війми в комічних опер: Е. Кандль бас, Е. Цімерман тенор, Т. Рудольф соопра, Бошман альт, оркестра, 22.00 „Пенхоналіза“ гумореска, 22.30 Мала оркестра; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельгі бейт. 88.95, 88.77, Долари американські 5.875, 5.625, долари канад. 5.2375—5.2625, Флорени гол. 188.66—187.90, Франки фр. 24.19—24.13, Франки швейцарські 120.5—119.95, Фунти англ. 25.79—25.73, Італійські ланц. 100.30—99.80, Корони ч. 18.41—18.36, Кордан. 115.10—114.51, Кор. норв. 129.60—128.7, Корони шв. 133.00—132.67, Ліри італ. 27.55—27.73, Марки філіп. 11.42—11.36, Марки нім. 212.36—211.94, Шил. австр. 99.20—98.00, Марки нім. срібні 133, 129.

Тенденція дещо слабша.

АНАЛ.

Банк Польський 100.00, Цукор 30.25, Вугіль 20.50, 20.25, Ліньопол 14.00, 14.15, Моджеві 8.00, Островські серія 6. 30.25, Тенденція дещо слабша.

ПАЛІРИ.

3 поз. інвест. 1. см. 65.00, серія 84.75, 2 см. 64.25, серія неопт. 5 пр. поз. кон. 54.00, 6 пр. поз. доз. 50.00, купон 51.09, 4 пр. пр. доз. 44.75, 5 пр. поз. кон. 52.00, 52.25, 52.37, 50.75, два ост. дрібні, 7 стабіл 368.00, купон 74.28, 3 обя. Пол. Б-у Кош. 4 см. 85.00, Тенденція дещо слабша.

ЗБІЖЖЯ.

Львів, 18. III.

За 100 кг. зяко вагон Львів:
Пшениця одн. червона 29.00—29.25
Пшениця збір. червона 28.25—28.50
Пшениця одн. біла 28.75—29.00
Пшениця зб. біла 28.00—28.25
Жито шт. I. 23.25—23.50
Жито шт. II. 23.00—23.25
Ячмінь одн. 23.75—24.00
Ячмінь на жовто 22.25—22.50
Ячмінь паст. 21.25—21.50
Інші курси незмінні.

Звідомлення збіжжя ринку Центросоюзу з дня 18. ц. м.
Ціни за 100 кг. зяком, зяко вагон-станція закладання:
зяко ст. заклад:

Пшен. збірна 750 гр/а 5% 26.75—27.75
Жито збір. 694 гр/а 3% 21.60—22.60
Ячмінь паш. 621 гр/а 4% 19.50—20.00
Овес легко задоц. 444 20.25—20.50
Овес не задоц. 456 20.50—20.75
Гречка 10% 30.00—31.00
Кукурудза жовта 21.00—21.25
Кукурудза червона 22.25—22.50
Ковоп. сімк 36.00—37.00
Соняшникове сімк 37.00—38.00
Насіння зякону 52.00—53.00
Ниха сіра 17.50—18.00
Виха темна 18.50—19.00
Ковюшнина чер. натур. 90.00—95.00
Ковюшнина чер. без канічки 105.00—110.00
Ковюш. ч. без канічки 96%, 115.00—120.00
Пшениця і жито незначно поправляються з цін. Олійні насіння пошевняли на 7—8 зод. на 100 кг. Тенденція неоптимістична, на збіжжя сподівана дещо поправка.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 18. березня н. р. кооперативна платня за зяко Львів:
1 кг. масла десерного бачок без опакуння 3.15 зод
1 кг. масла десерн. бачок виключно з бач. опакуння, 3.20
1 кг. масла експ. платить з експ. опакун. виключно де-фінитивно 3.20
молоко від II. I. ц. р. 0.18—0.19
копа яєць 3.40—3.50
Тенденція на масло й молоко сильна. На зяці зростає.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 18. III. н. р. платня своїм достанням за 1 кг. живої птиці, зяко подіяри птако-мисарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчеського ч. 3) такі ціни:
Індички I. кл., добре умяснені, повногруді товсті 1.45 зод
Індички I. кл., добре умяснені, повногруді товсті 1.20
Курки молоді товсті без запяну на ногах від 1.80 кг. зякону 1.20
Качки товщі I. кл. шойно від 1.80 кг. зякону 1.30
Слабших сортів від вище поданих не приймає.

МАТРИМОНІАЛЬНІ

ЗЯКО НА ВІДПОВІДАЛЬНІМ СТАНО. ВІЩІ познайомить: високого, найкращі брутета з освітою, може бути студент на університеті, з високою блондинкою, літ. 26, полькою-учителькою, в цілх рішуче подружжя. У зголошеннях вимагає світлина, дані про себе і свої вимоги. Письма пересилати до Адміністрації до дня 30. III. ц. р. під „Veritas“ 462 1-1

РІЖНІ

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріали. ТЕЛ. 160-25. 461

СТОМАТОЛОГ
Лікар-Дентист
Ірина Антонович-Левицька
перенесла свою ординацію з Львова вул. Сапига 11 до **Старого Самбора** і там ординує в год. 9—12 і 4—5 тел. 13

Магазин паперу
ШЕКС І ШТЕНЦЕЛЬ
Львів, Сикстуська 2, тел. 234-30
поручає великий вибір приладів канцелярських, бюрового та шкільного. 1-6

ЦЕРКОВНІ ЦВІТИ

поручає на Св. **СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА**
Стрий, вул. Шевченка 6.
Китиці до свічок в трьох цінах: менші 3 зод. пара, середні гарні 4 зод. пара і великі 5 зод. пара.
Китиці поставні на престіл, менші 14 зод. пара, середні (кож. 70 см високі) 20 зод. пара і великі 30 зод. пара.
Гірлянди — вузла 4 зод. за метр і широка 5 зод. за метр.
Цвіти матеріальні, тривалі, гарні і естетично дібрані гарнітури в цвітні мішаних або в одній тоні. 1-3

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

Ім кожне видавництво мусить відновити з новим роком для поштового уряду можна купити в Адміністрації „Діло“ Львів, Ринок 10. Для провинції вивезати за підляплатом.
Цінник друку:
Zawładowienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa karta nadawcza оправлена (130 карток) зод. 250
Kartka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зод. 250 на 960 урядів оправлена зод. 6.—